

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

иализа

всѣки присѫтственъ день.

Година цѣна на „Държ. Вѣстникъ“:

за въ Княжеството . . . . . 20 лева
„ „ странство съ пощенскитѣ разноски . . . . . 35 „

ЗА ПУБЛИКАЦИИ

плаща се

за единъ редъ въ стълбецъ отъ половина страница 30 ст.

Писма за абонаменти и публикации
и всичко, що се отнася до „Държавенъ Вѣстникъ“, се испраща
до администрацията му.

Год. XVIII.

СОФИЯ, срѣда 9 октомврий 1896 год.

Брой 222.

Извѣстия отъ Двореца на Н. Ц. В. Князъ.

Въ вторникъ, на 8 того, Негово Царско Височество Господаръ благоволи да приеме на ауденция, частътъ въ 11 сутринята, Никола Ламбровъ и частътъ въ 11 $\frac{1}{2}$, княжеския дипломатически агентъ въ Бѣлградъ д-ръ Х. Сърмаджиевъ.

Днесъ, частътъ въ 11 преди полдни, Негово Царско Височество Господаръ благоволи да приеме на ауденция Негово Прѣвѣходителство Риста Даничъ, пълномощенъ министъръ, дипломатически агентъ и генераленъ консулъ на Негово Величество Срѣбъския Краль и частътъ въ 11 $\frac{1}{2}$ господинъ Чукичъ, главенъ секретарь на Кралевското Срѣбъско министерство на вѣнчните работи. Частътъ въ 12, по обѣдъ, имаха честетъта да се представятъ на Негово Царско Височество Господаръ г. г. командиритъ на шефските части съ почетни рапорти. Негово Царско Височество Господаръ благоволи да приеме на ауденция, частътъ въ 12 $\frac{1}{4}$ послѣ обѣдъ, командуващи 3 артиллери на Негово Царско Височество Прѣстолонаследника полкъ подполковникъ Бакърджиевъ; частътъ въ 5 — министър на Правосѫдието Т. Теодоровъ; частътъ въ 6 — министър на Народното Просвѣщението К. Величковъ и частътъ въ 7 — министър на Финансите Ив. Ев. Гешовъ.

По Министерството на Вътрѣшните Работи.

Съ указъ подъ № 251 отъ 20 септемвр. т. г., утвърдяватъ се рѣшението на Пловдивския градско общински съвѣтъ, взети въ засѣданятията му отъ 4, 9, 11 и 13 юлий т. г., протоколи подъ № № 51, 55, 57 и 59, касателно отчуждава-

нието и замѣнянието общинскитѣ въ гр. Пловдивъ място, подробно описани въ приложения при оригиналния указъ описъ.

Съ указъ подъ № 252 отъ сѫща дата, утвърдяватъ се рѣшението на Тутраканския градско-общински съвѣтъ, отъ 3 августъ т. г., (протоколъ № 72), касателно замѣнянието общинското въ гр. Тутраканъ място, подробно описано въ приложения при оригиналния указъ описъ.

Съ указъ подъ № 253 отъ сѫща дата, утвърдяватъ се рѣшение I на Сливенския градско-общински съвѣтъ отъ 4 юлий т. г., протоколъ № 22, съ което е постановено, що да се сключи въ името и за смѣтка на Сливенската градска община допълнителенъ заемъ отъ сто петдесетъ хиляди (150,000) лева съ годишна лихва 8% и да се употреби за прѣустройството на Сливенските топли минерални бани; остатъка 137,750 л. отъ Сливенския общински заемъ отъ 1891 год. и тоя допълнителенъ заемъ отъ 150,000 л. да се слѣдятъ въ единъ общъ заемъ отъ 287,750 лева съ срокъ за 20 години и подъ гаранция на половината часть отъ данъка октрова (отъ всичкитѣ предмети вноси и мястни), който дава годишенъ доходъ около 124,445 лева; сключването на разрѣшения съ указъ отъ 27 май 1895 год. заемъ отъ 100,000 лева, за построяванието мостътъ на р. Коруча, да се отложи.

Съ указъ подъ № 255 отъ сѫща дата, утвърдяватъ се рѣшението на Кюстендилския градско-общински съвѣтъ, отъ 23 юлий т. г. (протоколъ № 143), относително увеличението площа предъ военния клубъ въ гр. Кюстендилъ, въ частъта „Градецъ“, споредъ проведенитѣ защищовани зелени чърти (a' b') и (c' d') въ приложения при рѣшението планъ.

По Министерството на Народното Просвещение.

ПРИКАЗЪ

№ 1127.

На основание чл. 176 отъ „закона за Народното Просвещение“ и като взехъ прѣдъ видъ мнѣнието на Висшия Учебенъ Съвѣтъ, изказано въ втората му сесия, постановявамъ да се въведе долѣзложената програма за педагогическите училища, като се започне да се прилага отъ тая учебна година въ I курсъ на сѫщите училища. Приложението ѝ да става постепенно, та въ четири учебни години да се приложи по-слѣдователно за всѣки курсъ.

Гр. София, 10 септември 1896 год.

Министър на Народното Просвещение:

К. Величковъ.

Программа

на

педагогическите училища.

Распределение на седмичните часове въ четирите курса.

№ по редъ	Предмети	Курсы				
		I курсъ	II курсъ	III курсъ	IV курсъ	Всички курсы
1	Законъ Божи	2	1	2	—	5½
2	Български езикъ	5	4	3	3	15
3	Психология, Нравоучение и Педагогика	—	—	3	3	9
4	Училищна практика	—	—	—	3	7
5	Математика	4	3	2	2	11
6	Гражданска наука и Политическа економия	—	—	—	2	2
7	История и География	3	3	3	2	11
8	Физика и Химия	3	3	2	—	8
9	Стопанство	—	—	1	1	2
10	Хигиена и Популярна медицина	—	—	—	2	2
11	Естественна История	2	2	2	—	6
12	Руски езикъ	2	2	1	—	5
13	Рисуване и Краснописъ	3	3	2	2	10
14	Пънне и цигулка	2	2	2	2	8
15	Гимнастика	2	2	2	2	8
16	Ръчна работа	2	2	2	1	7
	Всичко	30	30	30	29½	119½
	Френски или нѣмски езикъ (не задължително)	2	2	2	2	8

I. Законъ Божи.

I курсъ — 2 часа седмично.

1. *Обща Церковна История.* Понятие за църквата. Назначението на Църквата. Предметъ на Църковната История. Источници. Съществието на Св. Духа върху Апостолитъ. Първите успѣхи на Христовата вѣра въ Иерусалимъ. Животътъ на

първите християни. Распространението на Христовата вѣра въ Самария и въ други страни. Обращението на Савла. Проповѣдите на Апостола Павла между езичниците. Трудовете на другите Апостоли. Распространение на Християнството следъ Апостолите въ II и III векъ въ Европа, Азия и Африка. Гонение християните отъ иудеите, гонение отъ езичниците. Обращението на Константина Велики; неговите дѣйствия въ полза на Църквата. Послѣдната борба на езичество съ Християнството въ Римската Империя (Юлианъ Отстъпникъ). Распространение на Християнството вънъ отъ Римската Империя. Происходението на монашеството на Истокъ и на Западъ. Ереси: гностици, манихеи, антитринитати, павликени. Вселенските събори, причините на свикването имъ, въпроси решени отъ тяхъ. Светите Отци и учители църковни: Атанаси Велики, Васили Велики, Григори Богословъ, Иванъ Златоустъ, Св. Амвроси Медиолански и Блажени Августинъ. — Църковно управление. Църковна Иерархия. Митрополитска и Патриаршеска власть. Издигането на римските папи, тяхните незаконни домогвания. Нововъведения въ Западната Църква. Раздѣление на Църквата. Покръщение на Словѣните. Опитвания за възсъединението на църквите. Усиливане свѣтската власть на папите; неините противници. Монашеските ордени на Западъ. Религиозна реформа въ католическия свѣтъ.

2. *Българска Църковна История.* Християнството на Балкански Полуостровъ до кръщението на Българите. Распространение на Християнството между Българите до кръщението на царь Бориса. Кръщението на Бориса. Кръщението на българския народъ. Отношенията на Бориса къмъ Византия и Цариградския Патриархъ. Сношенията на Бориса съ Папата. Възвръщанието на Бориса къмъ Цариградския Патриархъ и решението на въпроса за уредбата на българската църква. Кирилъ и Методий; значението имъ за просвещението на Българите. Учените на Кирила и Методия. Признаването на Българския Патриархъ отъ Цариградския. Прѣнасането на патриаршеския прѣстолъ въ Охрида. По забѣлѣжителните писатели до 1018 год. По-забѣлѣжителните светии на бъл. църква до 1018 г. Църковна наредба въ България прѣзъ тоя периодъ.

Учрѣждението на Търновската патриаршия. Унията на Калояна съ Папата. Кратка история на Търновската патриаршия до унищожението ѝ. По-забѣлѣжителните църковни писатели прѣзъ времето на второто българско царство. Дѣятел-

ностъта и съдбата на патриарха Евтимия. История на Охридската патриаршия. Ереси въ Българската църква. Кратка история на богоизпитството.

Фанариотският епископи въ България. Възраждане на Българитѣ. Паиси, Софони, Неофитъ Бозели. Българскиятъ църковенъ въпросъ. Католическата и протестантската пропаганда и униятата. Учръждението на Българската Екзархия. Схизмата.

II курсъ — 1 часъ седмично

Богослужение. Богослужение, неговата целъ и установление.

Части на христианското православно Богослужение: молитви, пѣсни, четене Св. Писание, поучения, свещенодѣйствия.

Връмена, кога се е извършвало христианското Богослужение въ първите вѣкове на Християнството. Празници и пости, установени отъ църквата отъ начало до IX вѣкъ. Празници въ Българската църква.

Мѣста за христианското Богослужение въ първите три вѣка. Храмъ, разните му названия и форми, вътрѣшното расположение на частите му. Свещенни изображения. Камбани и клепала, Свѣтилини. Свещенни одежди. Кадилници и кадение.

Богослужебни книги.

Богослужение въ обикновенни дни (вечерня, повечерие, полунощница, утрена, часове).

Литургия. Литургия на Василий Велики и Иоана Златоустъ. Главните части на литургията. Прокомидия; вещество за тайнството Евхаристия. Литургия на оглашениетѣ; малъкъ входъ, Тривсвоя. Четене апостола и евангелието. Литургия на вѣрнитѣ. Херувимска пѣснь, четене символа на вѣрата. Извѣршване тайнството Евхаристия. Освѣщение на даровете. Приготвяне на вѣрнитѣ къмъ причащението. Причащението на свещенослужителите и на народа.

Литургия на преждеосветените дарове, отличието ѝ отъ другите литургии и връщането, кога се извѣршва,

Трѣби. Велико и малко водосвещение. Погребение, панихида, молитви за разни случаи.

Степени на свещенството.

III курсъ — 2 часа седмично

Понятие отъ умозрително богословие. Понятие за религията. Всеобщността на религията въ человѣческия родъ. Кратъкъ обзоръ на рационалистическиятѣ мнѣния за происхождението и сѫщността на религията. Разборъ и опровержение на тѣзи мнѣния. Незаменимостта на ре-

лигията нито съ науката, нито съ изкуствата, нито съ нравствеността. Доказателства за битието на Бога. Происхождението и образоването на неорганическия миръ. Образоването на земната планета. Происхождението на живите сѫщества. Происхождението на човѣка. Древността на човѣка. Единството на човѣческия родъ. Богъ промишлител на вселената. Духовното начало въ човѣческата природа. Безсмъртието на човѣка. За божественото откровение. Новозавѣтна религия. Приготовление къмъ Христианството и неговото произходение. Источници на Христианската религия. Животъ и характеръ на И. Христа. Чудесата на И. Христа. Възкресението на И. Христа. Учение на Христовата вѣра. Догми. Догматътъ за Св. Троица. Догматътъ за въплъщението и искуплението. Нравственото учение на Христовата вѣра. За христианскиятѣ вѣроисповѣданія. Римско-Католическата църква. Протестантското исповѣданіе. Кратко изложение на естествените религии.

IV курсъ — 1 часъ седмично презъ първото полугодие.

Учебниятъ материалъ по Законъ Божи въ основните училища и методика на предмета.

2 Български езикъ.

I курсъ — 5 часа.

а) Прѣговоръ на граматиката съ особено внимание на по-мъжчините части отъ нея и въ свѣрзка съ старобългарски езикъ.

Забълъжка. Новобългарски трѣба да се препрѣдава въ свѣрзка съ старобългарски. Така, при склонениета, като се земе поводъ отъ числените и падежни форми въ новобългарски езикъ и отъ остатъците отъ старите падежни и числени форми, ученикътъ трѣба да се запознае съ падежните форми въ старобългарски и съ двойственното число въ старобългарски, безъ да му се говори за склонителната система и именните образци. При този случай сѣмѣтането за исключението форми въ новия езикъ ще се обясняватъ като правила въ стария езикъ. При склонението на мѣстоимената въ новобългарски трѣба да се построи напълно склонението на старобългарскиятѣ мѣстоименния азъ ти и и. При обяснението на членуваніето форми на имената на ученика трѣба да се обясни происходението на членъ въ новобългарски. При спрѣжената ученикътъ трѣба да се запознае покрай новобългарскиятѣ двѣ глаголни основи съ старобългарскиятѣ глаголни основи; покрай новобългарскиятѣ лични форми на глаголите въ разните връмена — съ старобългарскиятѣ. Отъ остатъците отъ неопрѣдѣлителното наклонение въ новобългарски се зима поводъ да се обясни старото неопрѣдѣлително наклонение и неговото замѣнение въ новобългарски езикъ. Прави се сравнение между старобългарски и новобългарски и когасе прѣ говоря ученикътъ за видовете на глаголите въ новобългарски.

Покрай промѣненията на гласни и съгласни при склонениета, спрѣженията, образуванието на видовете въ глаголите и пр. и като се сравняватъ старобългарските форми съ новобългарските, ученикътъ се запознава съ практическите законите на фонетиката и особено съ принципа на аналогията като главенъ факторъ въ историческото развитие на езика.

Първоначални познания отъ теорията на стила и съчинението. Стихосложение.

Забълъжка. Началните познания по стилистиката тръбва да се дават във свързка с прѣговора на синтаксиса. Кога се прѣговарят сложните и съставни изречения, както и слѣтѣ, учителятъ дава понятие за периодичната рѣч и за отрицаването, въ противоположност, и запознава учениците съ стилистичните фигури, наречени степенословие, антитеза и сравнение, както и съ равномѣрните (симетрични) конструкции, които се срѣщат при тия фигури. Тук учителятъ запознава учениците съ единството въ словото, съ това, което се нарича тема на съчинението, както и законите на ассоциациите, по които става развитието на тая тема (при описание, при повѣствуванията и при разсѫжденията.) Кога се прѣговарят епитетните и съкратени изречения, учителятъ се ползва да обясни на учениците стилистичния епитетисъ както и противоположната на елипса фигура — плеоназама (полезният и безполезният плеоназъмъ) и значението на синонимите и синонимните изражения въ стила. Когато се говори за повѣствувателните, въпросителните, отвѣтните, повелителните и въсклицателни изречения, дава се понятие и за фигуративното употребление на нѣкои от тия изрѣчения. Кога се прѣговаря граматическия редъ на думите и изрѣченията, дава се понятие за стилистичните ефекти, които се добиват от художественото расположение на думите и фразите въ словото. При тоя случай тръбва учениците да се запознае съ музикалността на слога изобщо, както и съ механизма на стиха.

б) Четене на прозаически и поетически образци съ обяснения и бѣлѣжи по граматиката, значението на думите, синонимите, стилистичната конструкция, фигуративните изражения, изваждане и съставяне планъ на съчинения, развитие на частите на плана.

1-а забълъжка. Като се дават значенията на думите въ синоними и въ думи съ противоположно значение, учениците тръбва да се карат да групират думите на фамилии споредъ тѣхното значение.

2-а забълъжка. При разбора учениците се карат да измѣняват по разни начини изреченията и фразите въ прочитоното така, че да се получават разни форми, както въ едните думи, тѣй въ конструкцията на фразите и изреченията, напримѣр, отъ едно число — друго, отъ едно врѣме — друго, отъ едно наклонение — друго, отъ монологична — диалогична форма, отъ периодична — отрицаваща конструкция и пр.

3-а забълъжка. При четенето на разни образци на учениците се дават и кратки биографически съдѣдния за авторите на тия образци.

Учене изусть на откъслеци отъ отбрани съчинения въ проза и стихове.

в) Писменни упражнения: диктовки, писменъ граматиченъ разборъ, измѣнения на статии отъ една форма въ друга, прѣдаване съ свои думи на нѣщо прочетено или изслушано и съставяне на разкази, писма, послѣдъ описания и кратки разсѫждения по изработенъ въ класъ планъ.

Забълъжка. Диктовки тръбва да се правят единъ път въ седмицата и да се поправят още въ класъ. Упражнения въ писменъ граматиченъ разборъ тръбва да се поправят също въ класъ. Други писменни упражнения се правят колкото въ гимназията.

II курсъ — 4 часа седмично.

а) Историческо развитие на новобългарски езикъ отъ старобългарски възъ основа на по-систематично изучаване на старобългарската склонитбена и спрагателна система. По-систематично изложение на звуковите закони. Производство на думите: суфикси и префикси. Нови посоки въ

новобългарски езикъ, както въ фонетиката, тѣй и въ морфологията и синтаксиса на езика.

Забълъжка. За спестяване на врѣме и за по-добро постигане цѣлта, която се гони съ изучаването на старобългарски езикъ, а именно стимологичното уяснение на новобългарските форми, на учениците се дават понятия отъ историческото развитие на новобългарски винаги паралелно съ систематичното изучаване на старобългарската граматика. Всѣка форма, слѣдъ като се изучи, се довожда до днешното си развитие.

Систематично изложение на теорията за слога. Логически и художествени искания отъ слога ясность и точност, музикалност и пластичност (образност). Слогъ поетиченъ и прозаиченъ.

Теория на прозата. Описателна проза, повѣствувателна, дидактическа и ораторска.

Теория на поезията. Епическа поезия, лирическа и драматическа.

Забълъжка. При теорията на прозата и поезията на учениците се дават понятия и за историческото развитие на разните видове съчинения.

б) Четене прозаически и поетически образци по съдѣржание и по форма по-мѣжни и по-сложни отъ четените въ първия курсъ съ обяснения, каквито се дават при четенето въ първия курсъ, съ по сложенъ стилистиченъ разборъ, особено по фигураността въ стила и въ добавъкъ съ литературенъ разборъ. (*Виж. забълъжка съдѣдия отдѣлъ за I курсъ.*)

Учене изусть отбрани откъслеци въ стихове и въ проза.

в) Писменни упражнения. Писменъ граматично стилистиченъ разборъ и стилистично-литературенъ разборъ, измѣнения на статии отъ една стилистична форма въ друга. Съставяне на съчинения по-сложни отъ колкото въ първия курсъ по планъ, изработенъ въ класъ.

Забълъжка. Писменъ разборъ се прави най-малко единъ път въ двѣ педли и се поправя въ класъ. Други писменни упражнения се правят колкото въ гимназията.

III курсъ — 3 часа седмично.

а) История на литература. — Всемирното значение на гръцката литература. Обща характеристика на гръцката литература. Периоди въ гръцката литература, тѣхната характеристика и развитие. Писатели: Омиръ, Есхилъ (Прометей и Перситѣ), Софокъл (Антигона), Еврипидъ (Ифигения въ Таврида), Аристофанъ (Облацитѣ), Демостенъ (Словото за вѣнца).

Характеристика на римската литература. Свързка съ гръцката. Писатели: Виргилий, Хораций, Цицеронъ.

Новоевропейската литература. Обща характеристика на литературата прѣвъ срѣднитѣ вѣкове Възраждане. Новитѣ литературни школи, тѣхното развитие и характеристика. Влиянието на

гръцката литература върху новоевропейската и влиянието, което съм имали една върху друга литератури при разните народи. Писатели: Бокачио, Данте въ Италия; Серванте и Калдерон въ Испания; Корнель, Расин, Молиер, Юго въ Франция; Милтон, Шекспир (Царь Дири, Хамлет, Макбет, Отело), Валтер Скотт (Айвенхо, Ламермурска невеста), Байрон (Чайлдъ Харолдъ, Шилдъонски затворникъ), Дикенс (Оливъръ Твистъ, Домби и Синъ) въ Англия; Лесингъ, Гете (Херманъ и Доротея, Фаустъ), Шиллеръ (Разбойниците, Валенщайнъ, Мария Стюартъ) въ Германия.

б) Четение отъ съчиненията на изучените писатели съ обяснения лексикални, стилистични и историческо-литературни. Вадение плановете на изучаваните съчинения. Литературенъ анализъ.

Забълъжка. При анализа и обясненията учителятъ дава особено внимание на ония страни отъ изучаваните съчинения, които отличаватъ писателя и школата, на която той принадлежи, и по форма и по съдържание, отъ другите писатели и другите школи.

Разборът на всички съчинения отъ началото на учебната година до края тръбва да става по планъ, така, че ученикът да може се запознае съ всички типични черти на литературното разнообразие, както по форма, тъй и по съдържание.

Учение изусть части отъ изучените съчинения, слѣдъ като бѫдѫтъ тѣ добре обяснени и анализирани.

в) Писменни упражнения: Стилистиично-литературенъ разборъ и съчинения по зададена тема.

Забълъжка. Въ този курсъ учениците може да се оставятъ и сами да си изработватъ планове. Темите тръбва да се избиратъ и изъ изучавания материалъ по историята на литературата. Даватъ се упражнения колкото въ гимназията.

IV курсъ — 3 часа седмично.

а) Славянска литература. Отъ руската: Пушкинъ (Полтава, Борисъ Годуновъ), Гоголь (Тарасть Булба, Ревизоръ, Мъртвите души), Лермонтовъ (Мцири, Герой нашего вѣмени), Бѣлински (изъ съдържанието на 8-и томъ на съчиненията му), Тургеневъ (Предвечерието, Бащи и дѣца), Достоевски (Прѣстѣнъ и наказание), Толстой.

— Отъ Полската: Мицкевичъ, Крашевски. — Отъ Чешката: Шафарикъ, Коларъ, Халекъ, Върхлици. — Отъ Сърбо-Хърватската: Гундуличъ, Прерадовичъ, Вукъ Караджичъ.

История на българската литература. Народна словесност: пѣсни (митически, духовни, битови, исторически и юнашки), приказки, пословици, баянъ и гатанки. Излагане съдържанието на разни народни пѣсни; напр. на духовните „Св. Георги и Сура Ламя“, „Женитба на слѣнцето“, „Юнакъ и самодива“, „Градъ градила самодива“ и др.; на коледните „Замѣчи се Божа майка“, „Чудото

на Св. Никола“ и др.; „Булка върви изъ гора зелена“, и др. семейни; нѣколко пѣсни за Асѣня, Шишмана, Крали Марко, Царь Константинъ, Индже Войвода и др. — Писмена словесност: стариятъ (до XIV в.) и срѣдниятъ (до XVIII в.) периодъ на българската литература. Общъ характеръ на българската литература прѣзъ тия периоди и по-главните литературни дѣятели. Положение на България и българската литература въ турското врѣме. Българското възраждане: Паиси, Софрони, Неофитъ, Раковски, Славейковъ, Каравеловъ, Жизифовъ, Друмевъ, Ботевъ, войниковъ, Козловъ, Вазовъ. Българска прѣводна литература. Характеръ на българската литература слѣдъ освобождението.

Прѣговоръ на изученото въ първите три курса въ най-главни черти.

Специална методика за прѣдаване български езикъ въ основното училище.

б) Четение, както отъ изучаваните автори, тъй и отъ други съ обяснения лексикални, граматични, стилистични и историческо-литературни.

Забълъжка. Съчинения на наши и чуждестранни писатели тръбва да се четватъ паралелно, като се сравняватъ образци отъ наши писатели съ образци отъ същия родъ въ чуждата литература. При четенето се обясняватъ и методическите похвати, които единъ учителъ тръбва да употребява, кога учи учениците да четватъ.

Учение изусть избрани откъслечети.

Забълъжка. При учението изусть се даватъ всички методически упражнения на учениците за водение на този видъ упражнения.

в) Писменни упражнения. Граматиченъ, стилистиченъ и литературенъ разборъ и съчинения по зададена тема, както въ III курсъ.

Забълъжка. При задаванието на писмените работи се даватъ на учениците и упътвания за водение на тия упражнения. Писменни упражнения се даватъ колкото и въ гимназията.

3. Психология, Нравоучение и Педагогика.

II курсъ — 3 часа седмично.

A. Елементарни понятия по Психология.

Задача и предметъ на психологията. Значението на психологията въобще и особено значението ѝ за педагогиката. Обща характеристика на душевните състояния: представи, чувства и воля: Извори и помагала на психологията. Нервната система спрѣмо душевния животъ.

I. Елементарни душевни явления. Усъщания; сила, качества и емоционаленъ тонъ (емоционална страна) на усъщанието.

1. Сила и външни причини на усъщанието (раздразнения); законътъ за отношенията между

силата на раздразняванието и усилванието на усещанието: Психо-физически законъ на Вебера.

2. Качество и дължение на усещанията споредъ съживните органи: огънъ, миризъ, вкусъ, слухъ и зракъ.

3. Елементарни чувства (емоционална страна на усещанията).

II. Сложни психически явления. 1. Представи. Дефиниция на представитъ; пространствени и темпорални свойства на представитъ. — Съзнание (съвестъ); внимание и отношението му спрямо волята. — Съединение на представитъ: асоциации и аперацепции. Паметъ и въображение.

2. Сложни или висши чувства: интелектуални, етически (семейни, общественни и патриотически чувства); естетически и религиозни. Афекти.

3. Волни постъпки (воля). Мотиви на волята: отношение спрямо афектитъ и чувствата. Развитие на волята: истинктивни (нагони), изборни или произволни постъпки (действия). Навици. — Учения за свободата на волята. — Въспитание на волята.

III. Заключение. Духъ и тъло, философски учения за происхода и отношението имъ (материализъмъ и спиритуализъмъ). — Специфично различие между психическите и физиологическите явления. Принципъ на психофизический паралелизъмъ.

B. За въспитанието.

Въведение. — Понятие за въспитанието и необходимост отъ него. Цѣль на въспитанието.

I. Тѣлесно въспитание.

Важност на тѣлесното въспитание. Храна, въздухъ, облѣкло и чистота на тѣлото. Движение и почивка.

II. Душевно въспитание.

Задача на душевното въспитание. Отношение между тѣлото и душата. Въспитанието на вкуса, опита, а особено на зрѣнието и слуха.

1. Интелектуално въспитание. (въспитание на ума).

2. Въспитание на сърдцето. а) Въспитание на сърдцето. б) Естетическо въспитание: любовъ къмъ хубавото въ природата и искуствата. Средства за образование на естетическите чувства: природата и изящните искустви. Значение на естетическото въспитание за нравственото. в) Морални и религиозни чувства.

3. Въспитание на волята. Събуждане на нравственитѣ наклонности и потушаване на безнравственитѣ. Образование на характера.

III. Въспитаникъ и въспитателни фактори.

Индивидуалностъ. Темпераментъ. Съобразяване съ индивидуалността и темпераментитъ въ въспитанието и обучението. Полъ, възрастъ, периоди въ въспитанието, народностъ, народно (патриотическо) въспитание. Влиянието на природата, семейството, училището, държавата и черквата върху въспитанието.

IV. Общи принципи и метода при въспитанието.

Въспитавай умно, естественно, разумно, практично, всестранно, послѣдователно и истинно. Дисциплина, надзоръ, навикъ, заповѣдъ, наказание, награди, съвѣтъ, примѣръ.

III курсъ — 3 часа седмично.

A. Кратки познания отъ логика.

I. Въведение. Предметъ, значение и дѣление на логиката. Основните закони на мислението.

II. Форми на мислението. 1) Понятия. Представа и понятие. Съдържание и обиѣмъ на понятията. Абстракция и детерминация. 2) Съждения. Дефиниция и видове на съждението. 3) Заключения и тѣхните видове, погрѣшки въ заключенията.

III. Методи. 1) Индукция: опитъ и наблюдение; обобщение (генерализация), хипотеза, аналогия. 2) Дедукция: анализъ, синтезъ. 3) Форми на научното систематично изложение: дефиниция, дѣление, класификация; доказателство.

B. Дидактика.

Понятие за обучение. Отношение между въспитание и обучение. Дидактика.

I. Цѣль на обучението.

Материялно и формално образование. Основно обучение и основни училища.

II. Предмети на обучението.

Изборъ на учебния материалъ. — Учебенъ планъ (учебна основа).

III. За вървежа на обучението.

Учебна метода, учебенъ путь, учебна форма, употребление на отдѣлните учебни форми, учебна работа. Въпроси: видове въпроси, свойства на добре зададените въпроси. Какъ се постъпва при задаване на въпроси. Отговорите на учениците. Учебенъ начинъ. Учебни средства.

IV. Принципи на обучението.

Обучавай естествено и съгласно съ сегашната култура; обучавай нагледно; обучавай елементарно; обучавай образователно; обучавай практически (приспособимо); обучавай върно; обучавай така, че да има единство между разните учебни предмети.

V. Фактори и заведения въ учебното дѣло.

Семейството и училището. Основното училище въ въспитателно отношение. Учителът въ основното училище, училищна дисциплина.

В. Специална методика.

Въвождане ученика въ училищния живот. Предметите въ първо отдѣление.

Предметно обучение. — Понятие и цѣль, учебенъ материалъ, учебенъ планъ при предметното обучение. Метода, учебенъ пътъ, учебна форма, учебенъ начинъ и учебни средства по предметното обучение. История и литература на предмета.

Четене и писане. — Предварителни упражнения. Методи за четене. Писочетната метода. История и литература на четенето и писането. Упражнения въ пишене и прѣписване изъ читанката.

Разказване приказки. — Изучване изустъ на приказки и пѣсни.

Смѣтанье. — Метода, учебенъ пътъ, учебна форма, учебенъ начинъ и учебни средства. История и литература на смѣтането.

Законъ Божи.

Пъние.

Тълесни упражнения.

IV курсъ — 3 заса въ седмицата.

A. Н правоучение.

Общи теоретически начала.

Въведение. — Предметъ на правоучението:

Морално съзнание. — Инстинктивно распознаване на доброто и злото. Какъ се развива това распознаване отъ въспитанието.

Свобода и отговорност. — Условия на отговорността; неините степени и граници.

Задължение и дѣлъгъ. — Характерътъ на нравствения законъ. Недостатъчността на личния интересъ, като основа на нравствеността. Недостатъчността на чувството като единственъ принципъ на нравствеността.

Добро и строгъ дѣлъгъ. — Достойнството на човѣшката личност.

Санкции на морала. — Отношенията между добродѣтельта и щастиято. — Индивидуална санкция (удовлетворение морално и гризене на съвестта). — Обществена санкция — Висша санкция: бѫдящиятъ животъ и Богъ.

Индивидуална длѣжност. — Неината основа. — Общи форми за почитане самъ-себе. Индивидуални добродѣтели (умѣренность, благородство, смѣлостъ, уважение къмъ истината, къмъ дадената дума и пр.)

Семеенъ дѣлъгъ. — Фамилия, неината морална и обществена важност. Домашни длѣжности.

Общи длѣжности къмъ обществения животъ. — Право. — Относката на хората единъ къмъ другъ. — Дѣление на обществените длѣжности. Справедливостъ и милосърдие.

Справедливостъ. — Уважение на човѣшкия животъ, на човѣшката свобода, честь и репутация. — Уважение къмъ мнѣнието и вѣрванията, къмъ иманието, святостта на обѣщанията и контрактите.

Граждански длѣжности. — Държава, основа на обществената власть. — Върховенството на народа. Неговата законност. Неговите прѣдѣли: свобода на съвестта; лична свобода; собственность. — Упражнение на върховната власть: всебиѣ гласоподаване. Неговите агенти: съдебна власть, съдение и испълнение.

Длѣжности на гражданинъ: патриотизъмъ; покорностъ на законите; данъци, военна служба, гласоподаване, училищни задължения.

B. История на педагогиката.

Понятие и задача на историята на педагогиката. — Полза на изучванието ѝ. — Неините источники. — Раздѣление на историята на педагогиката.

I. Въспитание у древните народи.

На къде за въспитанието у китайците, индусите, египтяните, персите и евреите. — Въспитанието на Спарта и Атина. — Забѣлѣжителни гръцки учители: Платонъ, Аристотелъ. — Въспитанието у римляните. — Квинтилианъ, Сенека и Плутархъ.

II. Въспитанието въ средните вѣкове.

Въспитанието прѣзъ първите християнски врѣмена. Монастирски училища. Училища въ врѣмето на Карлъ Велики. Рицарското въспитание. Въспитанието на гражданинъ.

III. Въспитанието въ новите времена.

Възраждането на науките и изкуствата. Лютеръ. — Меланхтонъ. — Троцендорфъ. — Училищата на иезуитите. — Народните училища въ време на реформацията. Коменски. — Джонъ Локъ. — Фенелонъ. — Русо. — Херманъ Франке. — Филантропистите; Базедо, Салцманъ. Бель и Ланкастеръ. — Песталоци. — Нимайеръ. — Фребелъ. — Жакото. — Хербартъ. — Дистервергъ.

Развитието на учебното дѣло въ България. Запознаване учениците съ действащите български училищни закони и съ най-важните предписания, а особено съ училищния редъ.

4. Училищна практика.

A. Хоспитиранье.

III. курсъ — 3 часа седмично.

Прѣз цѣлата учебна година слушатъ, по възможность, всички ученици заедно, въ опрѣдѣленото за това осново училище образцови уроци. Слѣдъ всѣкои двѣ хоспитирания дѣржи се съ тѣхъ хоспитирна конференция, която се води отъ директора на педагогическото училище и въ която взематъ участие надлежните учители отъ отдѣленията и учителът по дидактика и специална методика. Прѣзъ първото време на учебната година се даватъ на учениците въ тази конференция нуждните поучения върху учебния путь за дѣржаната въ време на хоспитиране лекция, както и за всичко забѣлѣтелно, каквото е станжало въ отдѣлението прѣзъ този часъ. Прѣзъ течението на учебната година, слѣдъ като се запознаятъ учениците по дидактика съ вървежа на обучението, за основа на хоспитирните конференции служатъ учебните планове, които изработватъ учениците върху хоспитирания урокъ. За тази цѣлъ всѣкокъ ученикъ дѣржи прѣзъ цѣлата учебна година въ време на хоспитиране бѣлѣжки върху образцовия урокъ и по тѣхъ приготвя у дома си въ отдѣлна тетрадка писмените изложения на слушанието отъ него уроци. Прѣзъ второто полугодие могатъ да се упражняватъ учениците и въ прѣподаване въ образцовите отдѣления.

B. Практика и конференции.

IV курсъ — 6 ч. седмично практика и — 1 ч. конференция.

Учениците се упражняватъ да прѣподаватъ въ всѣко отѣление на основното училище шестъ

пъти въ седмицата. Тия упражнения биватъ два вида: общи и по групи. При общите упражнения, които ставатъ два пъти седмично, присъствуватъ всичките ученици отъ IV курсъ, директорътъ, надлежниятъ учителъ-педагогъ и учителътъ отъ отдѣлението.

Конференциите за общи упражнения въ прѣподаване се ръководятъ отъ директора въ присъствие на надлежните учители. Учениците по избученъ редъ водятъ съкратени протоколи върху разискванията. Критиката се държи отъ онъ ученикъ, когото извика директорътъ. Въ критикуването се гледа да взематъ участие всичките ученици, които за тая цѣлъ сѫ длѣжни да си правятъ нужните бѣлѣжки въ време на прѣподаването на ученика и да се приготвятъ добре. Критиките се ръководятъ отъ надлежниятъ учителъ-педагогъ и отъ директора. Упражненията по групи ставатъ четири пъти въ седмицата. Учениците се раздѣлятъ на четири групи, отъ които всѣка една се занимава същевременно въ едно отъ четирите отѣления. При распределението учениците на групи трѣба да се обрѣща внимание, щото прѣзъ учебната година да се даде възможност на всѣки ученикъ да се упражнява въ прѣподаване въ всички отѣления и по всички предмети. На тия упражнения присъствува учителъ-педагогъ и учителътъ отъ надлежното отѣление, а директорътъ наглежда онай група, която намѣри за нуждно. Въ края на часа директорътъ, ресpektивъ учителя педагогъ, прави вкратце нужните бѣлѣжки върху прѣподаването на ученика. Тия прѣподавания не се разглеждатъ въ конференциите за общите упражнения.

Темите заедно съ диспозициите за всичките упражнения за слѣдната седмица се задаватъ отъ надлежниятъ учителъ-педагогъ въ края на конференцията. Темите за общите упражнения изработва всѣкокъ ученикъ за себе си писмено въ отдѣлна тетрадка, която прѣдава на директора, когато послѣдниятъ го извика да прѣподава. За всѣко едно отъ двата вида упражнения трѣба всѣкокъ ученикъ да е добре и винаги приготвенъ, да прѣподава, щомъ се извика.

Темите за упражненията по групи не се изработватъ писмено; учениците си приготвятъ само диспозициите.

Къмъ края на годината, въ течение на 7—10 дни, учениците се упражняватъ исклучително въ обучаване въ отѣленията.

5. Математика.

I курсъ — 4 часа седмично.

а) Аритметика и алгебра.

Величина, число, особенни и общи числа, именовани и неименовани числа, алгебрически знакове. Четириятъ дѣйствия съ общи и особенни числа. Алгебрически изражения, едночленъ, многочленъ. Дѣйствия съ едночленни, двучлени и многочленни. Десетична система. Дѣлимостъ на числата. Разлаганье числата на производители, общъ най-голѣмъ дѣлителъ, общо най-малко кратно. Десетични и прости дроби и четириятъ дѣйствия съ тѣхъ. Съкратено умножение и дѣление съ десетични дроби. Смѣтанье съ привождане къмъ единица. Отношение и пропорции. Уравнения отъ първа степень съ едно неизвѣстно. Умствено смѣтанье.

б) Геометрия.

Точка и линии. Жгли; фигури; трижгълници, четирожгълници и многоожгълници; теореми върху окръжността; сравнение на джги и хорди, централенъ и периференъ жгълъ, тангенти на кръга. Жгълъ затворенъ отъ допирателна и хорда и образуванъ отъ двѣ хорди. Сходностъ (конгруентностъ) на праволинейнитъ фигури. Отношения и пропорции между прави линии. Подобие на праволинейнитъ фигури. Рѣшаване на конструктивни задачи.

II курсъ — 3 часа седмично.

а) Аритметика и алгебра.

Уравнение отъ I степень съ много неизвѣстни и изслѣдваньето имъ. Степени и корени. Просто и сложно тройно правило; просто лихвено правило; дисконтно, съдружествено, за срочно исплащанье, верижно и за съмѣщение правило. Упражнения въ умствено смѣтанье.

б) Геометрия.

Приложение подобието на подобнитъ трижгълници. Питагорова теорема. Забѣлѣжителни точки и линии въ трижгълника. Плоско съдѣржание на праволинейнитъ фигури и промѣняванье вида имъ. Правилни многоожгълници, вписани въ кръга и описаны около него. Опрѣдѣляние дължината на окръжността и лицето на кръга. Елипса, парабола и хипербола (безъ теорическо доказателство). Конструктивни задачи въ свързка съ изучвания материалъ.

III курсъ — 2 часа седмично.

а) Аритметика и алгебра.

Уравнения отъ II степень съ едно и повече неизвѣстни. Аритметически и геометрически прогресии. Упражнение въ умствено смѣтанье.

б) Геометрия.

Стереометрия: Равнина. Взаимно положение на права и равнина и на двѣ равнини. Жгълъ на двѣ равнини, рѣбъ. Тѣлесенъ жгълъ. Правилни тѣла. Призма, пирамида, цилиндъръ, конусъ и кълбо; мрѣжи на тѣзи тѣла и упѣтвания въ правенъето имъ отъ мукава. Повърхностъ и кубическо съдѣржание на сѫщите тѣла. Измѣрване на мѣстности съ най-прости уреди; упражнение въ чѣртане на прости планове.

IV курсъ — 2 часа седмично.

Логаритми, сложни проценти, ренти и амортизация. Специална методика, по аритметика, геометрия и чѣртане възъ основа на програмата за основнитъ училища. Повторение на учебния материалъ по математика, особено чрѣзъ рѣшаванье на съответствени задачи.

6. Гражданска наука и политическа економия.

IV курсъ — 2 часа седмично.

I. Гражданска наука.

Опрѣдѣление и предметъ на гражданская наука. — Фамилия. — Отечество и любовъ къмъ него. — Понятие за държавата, неиното происхождение. — Елементи на държавата: а) народъ, б) територия, в) политическа организация. — Цѣль на държавата: гарантиранье, граждансъкъ и политическъ права; бащина, майчина и съпружеска власть; малолѣтство; настойничество. — Срѣдства на държавата: данъци; бюджетъ; заеми; дѣлжностъ на гражданина: военна повинностъ. — Видове управление: теократическо, монархическо, аристократическо и демократическо; съзънно управление (конфедеративно и федеративно). — Развитие на конституционното управление въ Европа. — Народенъ суверенитетъ (върховна власть). — Органи на върховната власть: а) законодателна, б) исполнителна и в) сѫдебна власть.

а) Законодателна власть: избори, народно събрание, права на представителитъ, проекти, гласуванье и утвѣрдяванье на законите.

б) Исполнителна власть: държавенъ глава, държавенъ гербъ. Министерство. — Полиция. — Административно раздѣление на територията;

окръгъ, околия и община. Самоуправление на общините.

в) *Съдебна власт*: разни степени съдилища (мирови съдилища, окръженъ, апелативенъ и касационенъ съдъ).

Взаимно влияние на законодателната, испълнителната и съдебната власт. — Парламентаренъ режимъ.

Кога и въ какви случаи се отнасяме до различните власти въ държавата?

Прѣгледъ и обяснение на българската Конституция вътъ основа на изученото.

II. Начала отъ политическа економия.

Опредѣление и предметъ на политическа економия.

а) *Призвождане на имуществата*. Фактори на произвождането: природа, работа и капиталъ. Сдружаванье.

б) *Разпределение*. Рента, заплата, лихва.

в) *Обращение*. Размѣна, продажба и покупка, монета, кредитъ и кредитни учрѣждения. Потрѣбление (консумация). Производително и непроизводително употребление; въпросът за лукса. Държавни разноски, налогъ, бюджетъ, заемъ.

7. История и география.

Всеобща и българска история.

I курсъ — 2 часа седмично.

Введение. Предметъ и цѣль на историята. Развитие на човѣка и народите. Предисторически врѣмена. Прѣгледъ на предисторическата култура. Источници и спомагателни науки на историята. Дѣление на историята, хронология, ера.

Стара история.

Географически очеркъ на стария свѣтъ. — *Источни народи*. Исторически и културенъ прѣгледъ на египтяните, асировавилоняните, персийците, финикийците, картагеняните и индийците.

Гърция. Географически прѣгледъ на Гърция и неините жители. Хероически периодъ и неговата характеристика. — Политически и общественъ очеркъ на Спарта и Атина: 1) Жivotъ и нрави на спартанците; Ликургъ и неговото законодателство. Значението на Спарта; 2) Атина подъ управлението на евпатридите. Епоха на тиранините. Драконъ и Хилонъ. Солонъ, неговите държавни и обществени реформи. Тиранията въ Атина. Недоволство. Клистенъ и възвищението на Атина. — Колонии и тѣхното значение. Амфикционии, хегемония, делфийски оракулъ и обще-

ствени игри (Олимпийски). Персийски войни, тѣхниятъ свѣршесъ и значението имъ за цѣла Гърция. Перикловъ периодъ. Могъществото на Перикла и развитието на демократията въ Атина. — Силата на Атина и Спарта. Пелопонеска война. Отпадъкъ на Атина. Софисти и противникът имъ Сократъ. Задълъги на Атина. Култура въ V-тия вѣкъ. — Деспотизъмът на Спара и врѣменното издиганье на Тива.

Природа и население на Македония. Филипъ Македонски и Демостенъ. Падането на Елада. Битка при Херонея. Александъръ Велики. Дѣйствията му въ Гърция. Походът му въ Персия. Всемирноисторическо значение на неговата държава. Причините за распаданието на тази държава подиръ смъртта на Александъръ Велики. Съдбата на Македония и Гърция подиръ Александъръ Велики. Култура въ IV-ий вѣкъ.

Италия. Географически прѣгледъ на стара Италия. — Етруси, Итайдици и Латини.

I. *Периодъ на царете*. (753 — 510 до Р. Хр.) Основание на Римъ. Държавна и обществена уредба на Римъ въ периода на царете. Реформите на Сервий Тули. Тарквинии Горди.

II. *Периодъ на републиката*. (510 — 30). Уредбата на републиката. Господството на патрициите. Борба между патриции и плебеи. Трибунатъ. Дециемвири. Нахлуwanе на Галите. Лициниево законодателство и уравнение на правата. Усилията на Римъ съ Картагенъ и Пунически войни. Великите резултати отъ пуническите войни. Римски провинции. Завоевание на Македония, Гърция и Сирия. Културенъ прѣгледъ. Стари и нови нрави. Икономически битъ. Оптимати и пролетарии. Характеръ на управлението. Опозиция. Значение на този периодъ. *Гракхи*. Югуртинска война, Кимври и Тевтони. Мари и Сула. Война съ гладиаторите. Помпей. Цицеронъ и Катилина. Юли Цезаръ и първия триумвиратъ. Завоевание на Галия. Борба на Цезаря съ Помпей. Диктаторство на Цезаря и смъртта му. Втори триумвиратъ и утвърждаването на едновластието въ Римъ.

III. *Периодъ на империята*. Правителствените учрѣждения на Августа. Начало на борбата съ германците. Златенъ вѣкъ на римската литература. (Вергили, Хораци, Овиди и Титъ Ливи).

Начало на християнството. Обща характеристика на първия Августови въсприемници. Императори отъ домът на Юлиите. *Добри императори*. Флавий и Антонини. Сребъренъ вѣкъ на римската литература.

Връме на административни реформи. Диоклетианъ и неговите реформи. Сравнителна характеристика на езичеството съ християнството. Константинъ Велики. Въстържествуване на християнството. — Милански указъ. — Никейски съборъ. Административно дължение на римската държава. Нова столица.

Теодоси Велики и паданието на зап. римска държава. Начало на народното прѣселение. Готитѣ въ римската империя. Теодоси Велики. Затваряне на езическите храмове. Раздѣление империята на Западна и Источна. Падане на Западната Римска империя.

II курсъ — 2 часа седмично.

Срѣдня история.

Характеристика и опрѣдѣление на срѣдната история.

Общъ прѣгледъ на келтитѣ, германцитѣ, славянитѣ и литовцитѣ. Романизация на келтитѣ и иберитѣ.

Велико прѣселение на народитѣ. Хуни и движение на Вестготитѣ и Остготитѣ. — Основание на Вестготско кралство въ Испания и Южна Галия. Нахлуване на Хунитѣ въ Западната Римска империя. — Англосакси, Лонгобарди, Франки. — Образуване на новите държави. — Карлъ Велики и неговата империя. Распадане на тази империя. Образуване нови народности. Распространение на християнството отъ Римъ.

Византийска държава и неиниятъ характеръ. Юстинианъ Велики. Отношенията на византийската държава къмъ славянитѣ. Распространение на християнството отъ Византия.

Араби. Мохамедъ и неговото учение. Успѣхътъ на мохамеданството. Распадане на Халифата. Арапска култура.

Развитие на феодализма. *Норманитѣ въ Англия.*

Борбата между държавата и църквата. Подигане на папската власт. Саксонска династия. Отонъ Велики. Хенрихъ IV и Григори VII. Културенъ прѣгледъ: просвѣщение, нрави, държава, общество.

Кръстоносни походи. Причини, главни походи, септенитѣ отъ тѣзи походи.

Франция и Англия. Капетинги. — Филипъ II Авгусъ и Людовикъ IX свети. Филипъ IV и Бонифаци VIII. Прѣмѣстване на сѣдалището на папитѣ. Развитие на представителното управление въ Англия. Иванъ Беземни. — Стогодишна война и септенитѣ отъ нея. Войната на алената и бѣла роза въ Англия.

Германия въ връме на Хабсбургитѣ. Иоакимъ III и значението на борбата въ Германия и Италия. Фридрихъ I Барбароса. Междущарствие. Хабсбурги и въстание на Швейцария. Люксембургски домъ. — Карлъ IV. Хуго. Констански съборъ.

Пиринейски полуостровъ. Фердинандъ и Изабела. — Основание на испанската монархия. Борба съ мавритѣ. Инквизиция.

Общи характеристически явления на срѣдневѣковния битъ: империя и папство, тѣхните взаимни отношения, рицарство, комунално движение и трето съсловие.

Славянска и Бѣлгарска история.

Славянска история. Стари славяни. Географически прѣгледъ, нрави, обичаи, езикъ и вѣра. — Прѣселение на славянитѣ. По-главни моменти изъ историита на славянските държави прѣзъ срѣднитѣ вѣкове: Чехоморавци, Поляци, Полабски славяни, Руси и Сѣрбо-Хървати.

Бѣлгарска история. Географически прѣгледъ на Балканския полуостровъ. Тракоилирийци и Римляни. Заселване Балканъ полуостровъ отъ славяни. Дохаждане на Бѣлгаритѣ и основанието на Бѣлгарското царство. Нрави, обичаи, езикъ и вѣра у Бѣлгаритѣ. История на Бѣлгарското царство отъ основанието му до покръстванието на Бѣлгаритѣ. Покръствание. Борисъ, Кирилъ и Методи и държавата на Святополка въ Моравия. Царь Симеонъ и развитието на духовната бѣлгарска литература. Царь Петъръ и отцаданието на царството. Византизътъ и Богомилството. Самуилъ и паданието на Западното Бѣлгарско царство. Състояние на Бѣлгария подъ Византия въ XI и XII вѣкъ. Освобождение. Асенъ и Петъръ. Калоянъ. Борба на Бѣлгаритѣ съ кръстоносците и Латинитѣ. Иванъ Асенъ II. Послѣдни Асеновци. Граждански воини. — Константинъ Асенъ. — Ивайло. Георги Тертеръ. — Владичеството на Татаритѣ. — Появата на турцитѣ. Послѣдниятѣ Шишмановци. Покорение на Бѣлгария отъ Турцитѣ. Политически и общественъ животъ прѣзъ XII—XV вѣкъ.

Могъществото на Турската държава и паданието на Цариградъ.

III курсъ — 2 часа седмично.

Нова история.

Характеристика на новата история. Изнамѣрвания и открития. Откривания на нови земи.

Значението на изнамърванията и откритията. Възраждане и хуманизъмъ.

Реформация. Реформация въ Германия — Лютеръ. Распространение на реформацията въ Швейцария и Франция. Цвингли и Калвънъ. Реформация въ Англия. — Хенрихъ VIII. Реформация въ Швеция и Дания. Стокхолмска кървава баня.

Католическа реакция. Игнати Лойола и основанието на Иезуитския орденъ. Характеристика и дѣятелност на този орденъ. Филипъ II и Елизавета Английска. Нидерландско въстание. Холандска република. Гизи и Хугеноти въ Франция. Вартоломеева нощ. Хенрихъ IV и Нантският едиктъ. Елизавета и Мария Стюартъ.

Прѣгледъ на главните събития въ XVII вѣкъ въ Западна Европа.

а) Тридесетогодишна война: причини, ходъ и последствия;

б) Революция въ Англия: Стюарти. Борбата имъ съ парламента. Оливеръ Кромвълъ. Реставрация и паданието на Стюартитъ;

в) Вѣкъ на Людовика XIV: Кардиналъ Ришелье. Мазарини. Фронда. Блѣскавия периодъ въ царуванието на Людовика XIV. Колберъ. Дувуа. Войни и влиянието на Франция върху Европа. Отпадъкъ на Франция. Отмѣната на Нантския едиктъ. Война за Испанско наследство.

XVIII вѣкъ.

Великата съверна война. — Карлъ XII. Русия подъ Романовитъ. — Петъръ Велики. — Карлъ VI и войните му съ Турцитъ. Война за Австрийското наследство. — Седемгодишна война. — Германия въ време на Фридрихъ Велики и Йосифа II. Екатерина II и раздѣлъ на Полша. „Просвѣтенъ абсолютизъмъ“. Управление. Очеркъ на умственото и икономическото движение. Правителствени реформи, финанси, търговия.

Могъществото на Англия и Съверо-Американска война. Въоръженъ неутралитетъ. Уредбата на Съверо-Американската република.

Прѣгледъ на България подъ Турцитъ отъ XVI до XVIII вѣкъ. Кърджалии, Далии и фамилионско иго.

Французска революция.

Кратъкъ очеркъ на новите идеи, развити въ XVIII вѣкъ. Представителитъ на новата посока: Волтеръ, Монтескьо, Русо, Дидро и енциклопедистъ. Прѣвратъ въ убѣжденията. Икономи-

чески учения: меркантилисти, физиократи. Несносното положение на французския селянинъ. Характеристика на монархическото управление. Людовикъ XVI и неговата характеристика. Всеобщо незадоволство. Тюрго и неговите реформи, Некеръ, Малербъ, Калонъ. Свикване на генералните шати, Народно Съблание, законъ събрание. Народенъ конвентъ. Тероръ. Директория. Консулство. Империя. Прѣгледъ на Наполеоновите войни до Лейбцигската битка: 3-я коалиция, пруска война, французите въ Испания, война съ Австрия, походъ на Наполеона въ Русия, съюзниците въ Франция. Паданието на Наполеона и въстановяванието на Бурбоните. Столъ дни.

IV курсъ — 1 частъ седмично.

Виенски конгресъ. По-главните постановления на този конгресъ. Конституционни движения въ Германия.

Революционни движения на Апенински и Пиринейски полуостровъ. Революционни движения на Балкански полуостровъ. Борба на Гърция за независимостъ. Възраждане на България. Руско-Турските войни и освобождението на Гърция и Сърбия. Борба на партиите въ Англия; еманципация на Ирландските католици.

Франция. Людовикъ XVIII. Политически борби. Карлъ X. Вътрешна политика. Черковни реформи. Юлска революция. Избиране на Луй-Филипа. Вътрешни вълнения. Отказване на Луй-Филипа. Социалистически учения.

Белгийска революция.

Въстание на поляците и унищожението на полската конституция.

Вълненията въ Италия отъ 1830 до 1848 г.

Февруарска революция и нейното влияние върху Германия, Пруссия и пр.

Революцията прѣзъ 1848 год. въ Австрия. Въстанието на Унгария. Смиряванието на Унгарската размирица и уредба на системата на дуализма.

Источенъ въпросъ. Кримска война. Парижки миръ. Обединението на Италия; Кавуръ.

Въпросът за робството въ Съверо-Американските щати и Мексиканската експедиция на Французетъ. Народното обединение въ Германия въ 1866 г.

Кратъкъ прѣгледъ на Събитията отъ 1866 г. до началото на Френско-Пруската война.

Френско-Пруската война прѣзъ 1870—1871 год. Франкфуртски миръ. Окончателното обединение на Германия.

Най-новото възраждане на Българитѣ. Черковенъ въпросъ. Учрѣждаване на Екзархията. Въстания на Българитѣ. Комитети и чети. Клането въ България. Лондонски протоколъ. Руско-Турска война и освобождение на България. Берлинския конгресъ и договоръ. Съединение на Съверна България съ Южна и Сръбско-Българската война.

Методика на история възъ основа на програмата за основнитѣ училища.

Б. География.

I курсъ — 1 част седмично.

Глобусъ и линейна мрѣжа върху него до колкото е необходимо за опрѣдѣление географическото положение на място. Распрѣдѣление на сушата и водата по земната повърхност. Частитѣ на свѣта и океанитѣ; границитѣ имъ и тѣхното положение. Кратъкъ прѣгледъ по орография, хидрография и политическа география на Азия, Африка, Америка и Австралия.

II курсъ — 1 част седмично.

Обширно изучване на Европа безъ Балканския полуостровъ.

III курсъ — 1 част седмично.

Орография, хидрография и политическа география на Балканския полуостровъ. Подробно изучване на отечественната география въ физическо, политическо, етнографическо и статистическо отношения.

IV курсъ — 1 част седмично.

Математическа география.

a) Небесенъ сводъ и видимите движения на небесните състила.

1. Хоризонтъ. Страница на свѣта (компасъ, полярна звѣзда).

2. Точкитѣ и крѣговетѣ на небесната сфера. Денонощно движение на небесния сводъ.

3. Звѣзды, раздѣлението имъ по величина, съзвѣздия, опрѣдѣление положението на звѣздитѣ относително хоризонта; денонощно движение на звѣздитѣ; въсходящи и заходящи, незаходящи звѣзды. Височина на полюса.

4. Видимото движение на слънцето: денонощно и годишно. Еклиптика. Зодиакъ.

5. Видимото движение на луната: денонощно и мѣсечно. Мѣни (фази) на луната.

b) Истинските движения на небесните състила.

6. Видъ на земята и доказателство за това.

7. Величина на земята. Крѣговетъ на земното кѣлло.

8. Дължина и ширина. Какъ се опрѣдѣля положението на известно място на земната повърхнина. Дължината на градуситѣ въ различнитѣ ширини.

9. Движение на земята около осъта ѝ. День и нощъ.

10. Движение на земята около слънцето.

Годишните врѣмена. Обяснение равенството на годишните врѣмена, днитѣ и нощитѣ. Пояситѣ на земята.

11. Истинското движение на луната. Въртењето на луната около осъта. Обяснение на лунните фази. Затмѣнието на слънцето и луната. Сидерически и синодически мѣсецъ.

12. Слънчева система на Коперника. Обяснение движението на планетитѣ. Растоянието имъ отъ слънцето. Кеплерови закони за движението на планетитѣ.

13. Комети.

14. Падащи звѣзди, аеролити, болиди.

15. Неподвижни звѣзди: млѣченъ путь, мѣрливи петна.

c) Всеобщо притегляние (гравитация).

16. Законъ за общото притегляние.

d) Измѣрване на врѣмето.

17. Календари юлиянски и григориански.

d) Физическо устройство на: слънцето, планетитѣ, луната и кометитѣ.

e) Глобоси, карти и тѣхното построеене.

18. Исчисление пространствата по картата. — Рѣшаване задачи.

Сравнително повторение на по-важното отъ изучения прѣзъ четирийтѣ курса материалъ.

Прѣзъ цѣлия курсъ на учението ученицитѣ се упражняватъ въ чертане на карти. За тази цѣль всѣкой ученикъ е задълженъ да има добъръ атласъ. Картографически упражнения се правятъ въ всичкитѣ курсове; обаче тѣ не могатъ да се задаватъ като домашни упражнения. Всѣкой ученикъ отъ III-я курсъ трѣбва добрѣ да знае да чертае изустъ картата на всѣка част отъ Балканския полуостровъ.

8. Физика и химия.

А. Физика.

I Курсъ — 3 часа седмично.

Общи и частни свойства на тѣлата. За силитѣ: понятие за сила и нейната характеристика. Сравнение на силитѣ съ тежестта. Мѣрънѣ на силитѣ съ динамометръ. Събиранье на двѣ или повече сили, които дѣйствуваат въ една точка по една и сѫща или противоположна посока. Паралелограмъ и многогълникъ на силитѣ. Разлаганье една сила на двѣ или повече сили. Събиранье на двѣ и повече сили, успоредни помежду си. Разлаганье на една сила на двѣ и повече сили, успоредни на нея.

Покой и движение. За движението изобщо. Разни видове движения. Характеристика на движението: пътъ, скоростъ и ускорение. Законите на равномѣрното и равномѣрно промѣниливо движение.

Тежестъ. Силата на тежестта и посоката ѝ. Центъръ на тежестта. Мѣрки за тежина. Разните видове равновѣсия на тѣлата.

Прости машини: лостъ и наклонена равнина, приложението имъ въ скрипците, макарите, збѣстите колелета, клина и витлата.

Вѣзни: прости и десетични.

Хидростатика.

Свойства на течностите. Принципътъ на Паскаля и приложението му въ хидравлич. пресъ. Равновѣсие въ всома течност. Налѣганье на течностите върху дѣното и стѣните на сѫда, налѣгането отъ долу на горѣ и вътрѣ въ течността. Скачени сѫдове. Приложение. Равновѣсие на разнородните течности, налѣти въ единъ сѫдъ или скачени сѫдове.

Законъ на Архимеда и приложението му за опрѣдѣлянѣе относителното тегло на тѣлата; плуванье на тѣлата. Ареометри.

Аеростатика. Общи свойства на газовете. Атмосферно налѣганье. Опитътъ на Торичелля. Барометри и приложението имъ. Законъ на Мариота. Манометри. Гжстотата на газовете.

Приложение. Атмосфер. налѣганье и законътъ на Мариота (пневматическа машина, сгѣститель, помпи, сифонъ и др.) Приложение закона на Архимеда (бароскопъ, аеростати).

Електричество и магнетизъ.

Произваждане на електричество чрезъ тѣлъ. Добри и лоши проводници на електричеството. Привличане и отблъскване на елек-

тризиранитѣ тѣла. Распространението на електричеството по повърхностите и въ разните тѣла. Наелектризване чрезъ влияние.

Електрически машини. Лейденска стъкленица. Атмосферно електричество. Опiti на Галвани и Волта. Галванически токъ. Елементъ на Волта, Даниелъ, Бунзенъ и Лекланше. Батереи. Физиологически, физически и химически дѣйствия на тока. Електрическо освѣтление. Галванопластика: позлатяване и посрѣбряване. Акумуляторъ. Магнити, естествени и искусствени. Инклинация и деклинация на магнитната стрѣла. Дѣйствието на галваническия токъ върху магнитната стрѣлица. Правилото на Ампера. Бусоли. Главанометъръ. Намагнитване чрезъ електрически токъ. Електро-магнити. Електрически телеграфъ. Взаимодѣйствието на токовете. Индукция. Телефонъ. Понятие за магнитоелектрическа машина. Термо-електрически елементъ.

Звукъ.

Кратки свѣдѣния за вълнообразното движение. Произваждането на звука. Распространение. Скоростъ на звука въ въздуха, въ водата и въ твърдите тѣла. Отражение на звука. Ехо (екъ). Интерференция на звука. Качества на звука. Музикални тонове и интервали. Трептящи струни. Свири. Ухо. Фонографъ.

II курсъ — 1 часъ седмично.

Топлина.

Разширение на тѣлата отъ топлината. Термометъ: живаченъ, алкохоленъ и металически. Термометрически стълби (скали). Опредѣление коефициентъ на разширението на тѣлата. Приложения. Топлопроводностъ на тѣлата. Движения въ течните и въздухо-образните тѣла. Морски течения. Лѣгиста топлина и отражението ѝ. Способността на тѣлата да испушта, поглъща, и отражава топлината. Промѣнение въ агрегатната на тѣлата; топление; скрита топлина на топленето; вътвърдяване; растваряне (размиване); кристализация. Испарение въ пусто пространство и въ въздуха. Кипене. Дистилация. Наситено и ненаситено пространство; максимално напрѣжение на парите. Влажностъ на въздуха. Хигрометри. Облаци и мъгла, дъждъ, снѣгъ, поледица, суграшица, градъ, роса, слана, скрѣжъ.

Калориметрия. Относителна топлина на тѣлата и понятие за опредѣлението ѝ. Изследителни смѣси. Студъ чрезъ испарение. Фабрикация на ледъ. Извори на топлината. Понятие за парна ма-

шина. Инсталация и наблюдение на термометра. Температура на почвата, водата и въздуха.

Атмосферно налѣганье. Дневни и годишни колебания. Вѣтрове. Пасати, циклони, антициклони, бури, смерчове. Законът на Дове. Карти за врѣмето и буритѣ. Предсказание на врѣмето за късъ срокъ.

III курсъ — 1 часъ седмично презъ първото полугодие, 2 часа презъ второто.

Механика.

Повторение за силитѣ и законитѣ за равното и равномѣрно-промѣнилното движение. Събиране на движенията. Силитѣ като причини на движенията. Изражението на силата чрезъ масата и ускорението (чрезъ движението, което произвеждатъ.) Понятие за работа и енергия. Килограметръ и конска сила. Движенията отъ дѣйствието на тежестта: свободно падане на тѣла и законитѣ му, движение на тѣла, хвърленi по вертикална посока и наклонено къмъ хоризонта (параболическо движение). Равномѣрно движение по кръгъ (центробѣжно движение). Математическо и физическо махало.

Елементарни понятия отъ еластичността при свиванието и растѣганието. Ударъ на пръгави и непъргави тѣла. Балистическо махало. Понятие за механически еквивалентъ на топлината.

Свѣтлина.

Распространение на свѣтлината. Сѣнка, полу-сѣнка. Скорост и сила на свѣтлината. Фотометри. Закони за отражение на свѣтлината. Плоски, испѣкнили и вглѣбнати огледала.

Прѣчупване на свѣтлината. Пълно отражение: миражъ, Призми. Свойства на лещитѣ, установени чрезъ опитъ. Лупа. Микроскопъ. Телескопи. Вълшебенъ фенеръ. Разлагане и съслагане на свѣтлината. Цвѣтъ на тѣла и небето. Спектъръ на различни источници на свѣтлината. Понятие за спектралния анализъ. Джга. Око. Фотография. Понятие за интерференция, дифракция и поляризация на свѣтлина.

Забѣльникъ. Ученниците правятъ елементарни опити подъ ръководството на учителя.

Химия.

II курсъ — 2 часа седмично.

Неорганическа химия.

1) Разлика между физическо и химическо явление; 2) въздухъ; 3) кислородъ и азотъ; 4) Вода; 5) понятие за прости и сложни тѣла; химически формули; 6) водородъ; 7) хлоръ, хло-

роводородъ и иодъ; 8) понятие за киселина; 9) атомъ и молекула, химическа сила (афинитетъ), атомно тегло. Законъ за постоянни пропорции; 10) амониакъ и азотна киселина; 11) сѣра, сѣроводородъ, сѣренъ двуокисъ, сѣрна киселина. Сѣровъглеродъ; 12) фосфоръ, фосфоренъ анхидридъ и фосфорна киселина, кибритъ; 13) вѫглеродъ, вѫглеокисъ и вѫгледвуокисъ; 14) горѣние, дишане; 15) законъ за постоянството на веществото; 16) силиций (кремний), силициевъ двуокисъ, силициева киселина.

1) Общи свойства на металитѣ.

2) Метали: натрий, калий, радикалъ амоний, калций, магнезий, алюминий, цинъ, живакъ, мѣдъ, срѣбро, желѣзо, олово, калай, злато, платина. Сравнително изучване на тѣхнитѣ свойства споредъ естествени групи и образуване на окиси, основи и соли отъ тѣхъ. Редукция на метални съединения. Добиване на по-важнитѣ метали.

3) Кратки познания отъ кристалографията. Таблица за твърдостъта.

4) По важни метални съединения, изучавани съ особено внимание къмъ минералогията.

Оксиси: калциевъ окисъ, магнетитъ, хематитъ, купритъ.

Основи: калиева, натриева, вод. амониакъ, гасена варъ (хоросанъ).

Сулфиди: галенитъ, сफалеритъ, пиритъ, халкопиритъ, киноваръ.

Хлориди: готварска соль, калиевъ циенидъ, нишаджъръ, калциевъ хлоридъ, срѣбренъ хлоридъ.

Нитрати: чилска и обикновенна силитра, барутъ.

Карбонати: Сода, поташа, калцитъ, магнезитъ, доломитъ, сидеритъ, малахитъ.

Сулфати: Глауберова соль, горчива соль, гипсъ, синъ камъкъ, зеленъ камъкъ.

Силикати: ортокласъ, глини, глинени издѣлия, стъкло, цементъ.

Калиевъ хлоратъ, бѣлизна варъ, калциеви фосфати.

5) начинитѣ за познаване на тѣзи елементи и съединения които се намиратъ като минерали.

III курсъ — 1 часа седмично.

Органическа химия.

Понятие за органическите съединения. **Вѫглеводороди:** метанъ, етиленъ, ацетиленъ, земно масло, газъ (петролей), бензолъ, нафталинъ, терпентинъ.

Спиртове (алкохоли): обикновенъ спиртъ, патоки, ферментация (вино, бира и др.) Глицеринъ. Нитроглицеринъ (динамитъ). **Етери:** обикновенъ етеръ.

Въглехидрати (захари): гроздена захаръ, овощена захаръ, обикновена захаръ, скробела, целулоза (фабрикация на хартията), нитроцелулози. Гуми (замък). **Киселини:** мравена, отцетна, маслена, палмитинова, стеаринова и олейна. Масти, сапунъ, свърши. **Млънчна, оксална, ябълчна, винена и лимонена киселина.** Фенолъ (карболова киселина), пикринова киселина. Анилинъ. **Бои** (багрила): индиго (синило), кошенилъ (кърмъжъ). **Растителни алкалоиди:** никотинъ, кофеинъ (теинъ), хининъ, морфинъ, стрихнинъ. **Етерически масла:** розово масло, смоли. **Бълтчици вещества:** албуминъ, казеинъ и фибринъ. Туткаль.

Забълажка: Ученитѣ правятъ елементарни опити подъ ръководството на учителя.

9. Стопанство.

IV курсъ -- 1 част седмично.

A. Пасбища и ливади.

Цѣлъ, значение и подраздѣление на стопанството. Мѣстоположение и обработване на пасбища. Най-употрѣбителните храни за добитъка. Природни и искусствени ливади. Обработка и торене на ливадитѣ. Вредителни растения и животни за трѣвитѣ. Врѣме за косене трѣвитѣ. Приготвяне съно. Съхраняване съното.

B. Скотовъдство.

Общо скотовъдство.

Доматни животни. Редът имъ въ систематиката на зоологията. Зоологическите закони, по които върви морфологическото и физиологическото измѣняване на животните. Видъ, порода, сой. Благородство у животните (неблагородни, благородни животни и тѣхното органическо устройство: грубостъ, нѣжностъ, късноразвиване, раноразвиване и др. характеристични свойства). Еднокръвно, сроднокръвно и разнокръвно (кръстосване) развѣждане. Раждане. Наслѣдственост (консервативна, прогресивна), атавизъмъ (мѣтане). Чистокръвни и пълнокръвни животни. Подновяване на кръвта. Родословни книги.

Частно скотовъдство.

a) **Конярство.** Естествената история на коня и неговото произходжение. Економическата роля на коня. Специализация на коня по отношение на предназначението му — въргатни и ѝздови коне. Чистокръвни и полуокръвни коне. Изборъ на жребцитѣ и числото на кобилитѣ на 1 жребецъ. Свободно и отъ ръка припушане. Признания на распасващето и транспорти на брѣменността. Отглеждане кобилитѣ преди и следъ ожребяването и отглеждане на младитѣ кончета.

b) **Говедарство.** Кратко описание на рогатия добитъкъ. Производство на млѣко, месо и работа. Говеди раси. Изборъ на производителитѣ. Распасване, съвокупление,

брѣменность и неинитѣ отличителни знакове. Числото на кравитѣ за 1 бикъ. Отглеждане брѣменните крави. Отелване и гледане малкитѣ. Признаците на млѣчността и хранене на рогатия добитъкъ.

b) **Овчарство.** Кратко описание естествената история на овцата и ползата отъ нея. Произходжение на домашните овце. Главните овчи раси (особено за мериносовите). Отглеждане овцата. Изборъ на производителитѣ. Багнене, гледане овцата при зимата и лѣтото и стрижане. Качество на вълната.

c) **Свинарство.** Естеств. история на свинята — Значение на свинята въ сточанството. — По-главните раси. Изборъ на производителитѣ. Развиване и съвокупление. Брѣменностъ, опрасване и отглеждане на малкитѣ.

d) **Птицевъдство.** Значение и отглеждане на домашните птици. По-главни европейски раси. Траене на мѣтенето при домашните птици. Отглеждане на малките птици. Съхранение на яйцата. Помъщение за птиците — курници.

e) **Пчеларство.** Значение на пчелитѣ отъ селско-стопанска и морална гледна точка. Задружниятъ животъ на пчелитѣ. Значение на царицата, търгеститѣ и работниците въ пчеленото семейство. Пчелникъ. Разни системи кошери. Развитие на пчелата. Необходими ордия при пчеларството. Болести и неприятели на пчелитѣ. Зимно хранене на пчелитѣ. Пролѣтна провѣрка на пчелитѣ. Признания за роене на пчелитѣ. Роене и хвашане роеветѣ. Добиване и съхранение на меда и въстъка. Медоносни растения. Приготовление на пчелитѣ за зимуване.

j) **Копринарство.** Отглеждане на черници. История на бубата. Свойства и качества на бубиното сѣме. Излучаване на сѣмето и отглеждане на бубитѣ. Количество на листа за отглеждане на бубитѣ отъ една унция сѣме. Болести (пебринъ, мускардина и флашерия). Обираше на пашкулитѣ и точене на коприната. Добиване бубино сѣме по паштуровия способъ.

III курсъ — 1 част седмично.

C. Земедѣлие.

Цѣлъ, значение и подраздѣление.

1. **Почвозначеніе:** Образуване на почвата. Неогранически и огранически съставъ на ораната почва: а) прости почви: пѣсъкъ, глина, варь, хумусъ (черноземъ) и б) смѣсени почви: смолница, белюва (Zocs), иловина, мергель и др., тѣхнитѣ свойства и значението имъ въ земедѣлието. Почвенъ анализъ по най-простъ начинъ.

2. **Отводняване и наводняване** (мелорација): Сухи и блатисти почви, значението имъ въ земедѣлието. Кои почви трѣбва да се отводняватъ? Начинъ на отводняването: а) съ плитки брѣзи; б) съ вади; в) съ затворени водоотводи и г) съ глинени кюнци (дрѣнажъ). Кои почви трѣбва да се наводняватъ? Най-сгодна вода за наводняване. Начинъ на наводняването: а) съ застой, б) съ свободно течене на водата.

3. **Разработване на почвата:** Цѣлъ на разработването. Орица, подорница и мъртва (глука) земя. Угаръ, копане, оране, плитко и дълбоко разравняване на почвата. Ордия за разработване на почвата: плугъ, орало, мотика и пр.

4. **Торене:** Химически елементи и съединения въ състава на растенията необходими за тѣхното сѫществуване. Исчерпване (отслабване,

на почвата отъ растенията. Подновяванье хранителността на почвата. Торене. Видове за тороветъ, тѣхното приготвяне, съхраняванье расхвърлянъе и дѣйствие.

5. *Обработка на хлѣбните растения:* (шпеница, ржъ, лимецъ, єчникъ, овесъ, кукурузъ и просо). Съйтба. Начинъ на отглеждане посѣтъ. Вредителни растения и животни. Жътва. Вършитба. Запазванье на хранитъ.

6. *Обработка на индустриалните растения:* Розата (гюльть) и розовото масло. Сусамъ, рѣшица, макъ (получване афионъ), ленъ, конопъ. Получаванье дървено масло и ленени и конопени влакна. Тютюнъ. Анасонъ.

7. *Градинарство:* Уреждане и торене на градината. — Градинарски ордия. — Обработка на барабоя (картофела), зельето рѣшата, краставиците, лука и на другитъ по-важни градинарски растения.

8. *Лозарство и винарство:* Климатъ. — Качество, мястоположение и разработванье на почвата. — Развъждане на лозата отъ сѣме и пръчки. — Рѣзанье на лозата. — Копане. — Кършене ластарь. — Зрѣнъ. — Неприятели на лозата. — Борба противъ филоксерата. — Гроздоберъ. — Приготвяне вино. — Избата и неиното устройство. — Пазенъ на виното. — Стари вина.

9. *Овощарство:* Приготвяне на овощната градина. — Разни принадлѣжности и ордия. — Прѣсаждане и облагородяване. — Най-важните овощки и отглеждането имъ. — Съхраняване на плодовете, консерви и сладки. Вредителни растения и животни.

Практически занятия въ училищната градина. — 2 часа въ седмицата, когато позволява врѣмето. Копане и риголвание. Приготвяне лѣхи. Разните видове сѣйтби. Прѣмѣстване (Pikieren), прѣсаждане и разсаждане. Кастрене и рѣзитби. Присаждане. Лѣтно гледане на градинските растения. (Поливане, плѣвене, привързане, чистене отъ гъсеници и пр.). Беритба. Гледане и развъждане полезни животни за градината. Приготвяне средства за унищожаването на вредителните животни и растения. Приготвяне на градинарския торъ. Торене. Приготвяне на растенията за прѣзимуване. Правене кошари (по нови системи). Хващане роеветъ. Чистене и подрѣзване на медните пити. Вадене медъ и восъкъ и правене на нѣкои медени вина. Приготвяне пчелитъ за

прѣзимуванье. Метеорологически наблюдения. Екскурзии.

10 Хигиена и популярна медицина.

IV курсъ — 2 часа въ седмицата.

1. Опредѣление на хигиената. Задачи и значение на хигиената.

2. Въздухъ и главните му съставни части. Кислородъ и азотъ. Ролята на кислорода при дишането. Вредни примѣси: вѫглена киселина, сѣроводородъ, амониакъ и прахъ; зародиши на низши организми. Въздухътъ въ стаите и причините за развалянето му. Понятие за вентилация. Естествена и искусствена вентилация.

3. Храна, назначението ѝ. Различни видове хранителни вещества. Условия, които регулиратъ храненето (възрастъ, полъ, работа, климатъ). Приготвяне на храната. Смилане на храната; комбинация на хранителните вещества. Всѣки дневно количество на храната, разпределение на яденето. Животински храни. — Месо: говеждо, овче, свинско, птиче, рибе и др. Здраво и болно месо: болести, които могатъ да се предадатъ чрезъ месото: трихинозъ, глисти, туберкулозъ, вѫгленъ (antrax). Млѣко: здраво, болно, фалшифицирано; сирене, масло, яйца и мазь. Хлѣбъ: житенъ, ржженъ и др.; фалшифициране на хлѣба. Бобове. Скробълни растения. Гѣби. Плодове. Растилни масла.

Подправки: захаръ, медъ, соль, оцетъ, салати и др. питиета. Вода, качества на здрава вода. Различни видове вода: изворна, рѣчна, блатна, дъждовна, кладенчова, заразителност на нѣкои води и начинъ на заразяването.

Прѣчистване на водата чрезъ филтрация, дистилация, утайване. Други питиета: чай, кафе, вино, ракия, пиво и др.

4. *Жилище.* Климати и свойствата имъ. Влиянието на климата върху здравето на хората. Сухъ и влаженъ въздухъ. Вѣтрове, които прѣобладаватъ въ мястостта. Значението на лѣсоветъ и на растителността въ дадената мястост. Почва. Главни свойства на почвата. Источници за заразяване на почвата. Оздравяване на почвата: дренажъ и растителност. Избиране място за направа на кѫща. Строителни материали: дърва, тухли, камъни, слама и др. Дебелина на стѣните. Влага въ кѫщата и причините ѝ. Отстранение на влагата.

Величина на дома, разпределение на стаите и стъкмѣването изъ вѫтрѣ. Мобили. Чистота въ дома. Пристойки при дома. Условия за

врѣдността имъ. Заразяванье на въздуха и почвата. Нуждници и хигиенически изисквания за тѣхната безвредность. Помийни ями, яхжри и др. Понятия за обществена хигиена. Селска и градска хигиена. Хигиена на обществените здания (училища, библиотеки, затвори и др.).

5. *Отопление на жилищата.* Слънчеви лжчи. Пещи: камини (оджаци), желѣзни пещи, тухлени пещи и др. Топливо: дърва, камени вѣглища, слама, мангаль, угаръ и лѣкуваньето му. *Освѣтление.* Прозорци. Искуствено освѣтление, свѣщи, газъ, електричество.

6. *Дръхи.* Материали за направата на дрѣхитѣ. Добри и лоши проводници на топлината. Употребяваньето на дрѣхитѣ споредъ годишните врѣмена. Чистене на дрѣхитѣ.

7. *Работа и почивка.* Необходимост да се работи. Прѣсилена работа и влиянието ѝ върху организма. Уреждане на работата. Значението на почивката. Правилно редуванье на работата съ почивката. Сънъ и значението му. Естествена и искуствена гимнастика.

8. *Гледанье на тѣлото.* Миене. Бани и направата имъ. Кѣпанье. Значение на правилното кѣпанье. Вани. Масажъ.

9. *Запазванье и развиваене на външните органи на чувствата.* Умора и неупражняванье органите на чувствата. Зрѣние. Вредни условия за зрѣнието. Късогледство и притежаванье на зрѣнието. Болести на окото. Слухъ. Вредни условия за слушанието. Болести на ушитѣ. Миризъ. Усъщание. Вкусъ. Повреждане на тѣзи органи.

10. За болестите и за предупрѣдяваньето имъ. Укрѣпванье на тѣлото. Закаляванье. Наслѣдственост и предрасполаганье къмъ извѣстни болести. Понятие за болестъ. Причини на болестите: битови, наслѣдствени, простудни, заразни, училищни. Понятие за зараза и видоветѣ ѝ. Признаци на по-главните заразни болести и предварителните мѣрки противъ тѣхъ. Помощъ при случайни опасни заболѣвания: удавяне, отравяне съ спиртъ, фосфоръ, мишиморъ, отровни гѣби, отровни растения, замрѣзванье, изгаряне, примиряне, дамла (ударъ), поразяванье отъ грѣмъ, ухапванье отъ бѣсни животни, отъ отровни змии и насѣкоми. Хигиена на болния.

11. *Дезинфекция.* Значението ѝ въ санитарно отношение. Срѣдства и начинъ за дезинфекция на жилищата. Дрѣхитѣ, постелкитѣ и испраж-

ненията при заразителните болести. Привързанье на ранитѣ.

12. Уреждане и употребление на училищна аптека.

II. Естествена История.

I курсъ — първо полугодие — 1 часъ въ седмицата.

A. Начала отъ анатомия и физиология на човѣка.

1. Двигателна система. Скелетъ, съчленения. — Мускули.

2. Нервна система. Неврни клѣтки и влакна. Главенъ и грѣбначенъ мозъкъ. Нерви: чувствителни, двигателни. Чувства: осязанье, вкусъ, миризъ, слухъ и зрѣние.

3. Пищеварителна система и дѣятелността ѝ.

4. Кръвъ, лимфа, хилусъ. Сърдце, артерии, вени, капиларни и лимфатически сѫдове. Кръвносна система. Кръвообращанье.

5. Дихателна система и отдѣлителна система.

B. Ботаника.

I курсъ, — първо полугодие — 1 часъ въ седмицата.

I. Анатомия и физиология на растеніята.

Части на растението. Клѣтки и тѣкани. Коренъ. Външни свойства на корена; строение и дѣятелност на корена.

Стѣбло. Външни свойства; строене и дѣятелност на стѣблото.

Листъ. Свойства и строене на листа. Физиологическа дѣятелност на листа; хлорофилъ. Испарение. Асимилация. Дишеанье.

Цвѣтъ. Части на цвѣта. Пълни и непълни цвѣтове, еднодомни и двудомни растения. Съцвѣтия. Строене на частите на цвѣта. Оплодотворение на явнобрачните.

Плодъ. Съме и никнене. Хранителни запаси у растеніята. Отдѣлzenia на растеніята.

I курсъ — 2 часа въ седмицата прѣз второто полугодие.

II. Систематика на растеніята.

Класификация на растеніята. Видъ, разновидност (вариететъ), родъ. Искуствена и естествена класификация.

1. *Двудолни.* *Макови.* (*Papaver Rhoeas*, *Chelidonium majus*).

Лютикови. (*Capnunculus acer*, лутъ лютивецъ); *Paeonia* (Божуръ); *Aquilegia vulgaris* (кандилка); *Helleborus viridis* (кукурякъ).

Теменугови. (*Viola odorata*, теменуга).

Слизови. (*Malva*, Слѣзы).

Перерудоцвѣтни. (Грахъ, бѣль и черъ бобъ, акация (салжумъ)).

Съннични (чаджрчести). Морковъ, копъръ (Anethum), кирвизъ (Apium), майданосъ (Petroselinum), бучинищ (Cicuta).

Сложноцветни. Радика (Taraxacum officinale), метлица (синчецъ) Centaurea cyanus), лайкучка (Matricaria chamomilla), сълнчогледъ (Helianthus), гергина (Dahlia), пелинъ, салата.

Игликови. (Primulaceae) Иглика.

Черничеви. Черница.

Джбови. Джбъ, лъщникъ, кестанъ, оръхъ.

Копривени. Коприва, хмель.

Конопени. Конопът.

Кръстоцветни. Шибои (Cheiranthus), зелье, ръпча и рапица (Brassica rapa et para), синапът, ръпичка (Raphanus).

Ленови. Ленът.

Липови. Липа.

Яворови. Явръ, клънът.

Платанови. Платанът.

Лозови. Лоза винна.

Миндальни. Слива, череша, миндаль, зарзала.

Трандафилови. Трандафиль, малина, калина, ягоди.

Ябълчи. Ябълка, круша, оскуруша, мушмула, глогът, дуля.

Тиквени. Тиква, краставица, диня, пижепшъ.

Барабойни. (Solanaceae). Барабой (картофъ) (Solanum), доматъ, тютюнъ, Belladonna, Datura.

Устноцветни. Labiate, Salvia, Mentha.

Бръзови. Бръза. (Betula).

2. Еднодолни. Лилиеви. Кремът (Lilium), лале, лукът, чесънъ.

Салепови. Салепът. (Orchis).

Палмови. Финикова палма.

Зърнени. Овесът, просо, пшеница, ржът, ечмицъ, оризът, кукурузът, сахарна тръстък.

3. Хвойни. Борът, ела, лиственица хвойна (Juniperus).

4. Папрати. Polypodium vulgare, Aspidium, Pteris.

5. Хвощове. Equisetum.

6. Ликоподиеви. Ликопидий.

7. Мъхови. Funaria, Balbula.

8. Водорасли. Protococcus, Spirogira, Pinularia, Gonphonema. Fucus. Sargassum.

9. Гъби. Mucor, Boletus, Polyporus, Agaricus, Claviceps, Oidium Ustilago. Бактерии.

10. Лишети. Usna, Cetraria, Parmelia.

Забълъжка 1. Изброените по-горе растения не ограничават учителя да запознае учениците и съ други и някои видове, които се срещат по-часто въ местността, дъто е училището.

Забълъжка 2. Учениците ще правят екскурзии подъ ръководството на учителя прѣз цѣлия курсъ на учението (I, II, III и IV година) и ще съставятъ хербарии.

Забълъжка 3. Изучаването на растенията да става, по възможност, по живи екземпляри и само въ краенъ случай по-добри картини. Учителятъ трѣба да гледа да отбѣгва при описание на растенията излишните подробности, а да се ограничава само на такива признания, които изведножъ даватъ възможность да се отличатъ растенията едно отъ друго; да кара учениците да сравняватъ отдѣлните видове, родове и семейства; да указава на зависимостта на растенията отъ почвата, отъ съсѣдните имъ други видове растения, отъ животните и отъ разните други фактори, които съдѣйствуваатъ за развитието и поддържането имъ. За по-добро разбиране зависимостта на растенията едни отъ други и отъ другите фактори, учителятъ ще гледа при екскурзиите да запознава учениците съ растителните групи, които образуватъ съвместно цѣли колонии, като гора, ливада, градина и пр.

B. Зоология.

II курсъ — 2 часа седмично.

Класификация на животните.

а) Гръбначни.

Характеристика и класификация на гръбначните.

I. Млъкотитаещи.

1. Четиреръжки. Урангъ-утангъ, шимпанзе, горила, турска маймуна, ревачъ.

2. Ръжокрили. Прилъпъ.

3. Насъкомоядни. Къртица, таралежъ.

4. Месоядни. Котка, левът, тигъръ, рисът, куче, вълкът, лисица, попадийка, мечка, хиена.

5. Нерконоги. Phoca.

6. Гризачи. Мишка, заяцът, катерица, бобъръ.

7. Хоботни. Слонът.

8. Четнокопитни. Свиня, волът, овца, коза, стръна, еленъ, камила.

9. Нечетнокопитни. Конът, магаре.

10. Китообразни. Делфинът, китът.

11. Беззъби. Лънивецът, мравоѣдът.

12. Торбести. Кенгуру.

13. Еднопроходни. Птичечовка.

Общъ прѣгледъ на млъкотитаещите.

II. Птици.

1. Катерливи. Кълвачът, кукувица, папагалът.

2. Бъгливи. Камилско птиче, казуарът, Apteryx.

3. Плаващи (ципокраки). Гъска, патица, калугерица (Larus).

4. Блатливи. Рибарът, щъркеятъ, жеравът, бекасътъ.

5. Грабливи. Орелът, соколът, кукумявка, бухалът.

6. Кокоши. Кокошка, яребица, пуйка, фазанът, паунът.

7. Гългабови. Гългъбът, тургулица.

8. *Пойни*. Врабче, славей, канарче, чучулига, сврака, гарванъ, дроздъ, ластовичка.
Общъ прѣгледъ на птиците.

III. Влечуги.

Костенурки, гущери, змии, крокодили.
Общъ прѣгледъ на влечугите.

IV. Земноводни.

Жаби, опашати, земноводни.
Общъ прѣгледъ на земноводните.

V. Риби.

1. *Костени*. Бабой, бѣла риба (*Lucioperca sandra*), щука, шаранъ, сомъ, мрѣна, пъстърва.
  2. *Хрущелни*. Чига, есетра.
  3. *Пръкоусти*. Людоѣдъ (акула).
  4. *Крълоусти*. *Petromyzon*.
- Общъ прѣгледъ на рибите.

6) Членестокраки.

Характеристика и класификация на членестокраките.

I. Насекоми.

1. *Ципестокрили*. Мравя, шикаркотворка (*Cyphogallae tinctoria*).
2. *Твърдокрили*. (брѣмбари), Майски брѣмбарь (*Melolontha vulgaris*), орѣхова бубулечка (*Balanus nucum*), гърица (*Sitophilus granarius*), ликоѣдъ (*Bostrychus typographus*), сѣчко-бечко (*Cerambix heros*), водолюбче (*Hydrophilus ricus*), гробарь (*Necrophorus*), лозовъ брѣмбарь (*Rhynchites betulae*), свѣтулка (*Lampyris splendida*), испанска бубулечка (*Litta vesicatoria*).

3. *Пеперуди*. Пауново око (*Vanessa*), зелена пеперуда (*Pieris brassicae*), сфинксъ боровъ (*Sphinx pinestri*), конринена пеперуда, молецъ (*Tinea*).

4. *Двукрили*. Комаръ, муха, оводъ, бѣлха.
5. *Правокрили*. Циганка (*Aeshna grandis*), шурецъ (*Acheta campestris*, скакалецъ (*Lacusta*), попово прасе (*Grilotalpa vulgaris*), *Acridium*.

6. *Хоботни*. Дървени вѣшки (*Aphidae*), филоксера, вѣшка.

Общъ прѣгледъ на насекомите.

II. Паякообразни.

Домашенъ палякъ, скорпионъ, краста, кърлежъ.
Общъ прѣгледъ на паяките.

III. Стокраки.

Обикновена стоножка (*Lithovius*) земна стоножка (*Julus Terrestris*), скрипия (*Scolopendra*).
Прѣгледъ на стокраките.

IV. Ракообразни.

Рѣченъ ракъ, омаръ, крабъ.
Общъ прѣгледъ на ракообразните.

в) Червеи.

Характеристика и класификация на червеите. — Дѣждовна глиста, пиявица, тения, митиль (*Distomum*), трихина. — Общъ прѣгледъ на червеите.

г) Мекотѣли.

Характеристика и класификация на мекотѣлите. — Мида (*Anodonta Cygnea*), охлювъ (*Xelix pomatia*), октоподъ,

д) Иглокожи.

Характеристика и класификация на иглокожите. — Морски таралежъ, морска звѣзда.

е) Мѣшести.

Характеристика и класификация на мѣшестите. — Медуза коралъ, хидра, гїби.

ж) Първаци.

Характеристика и класификация на първаци. — Инфузории, корненоги.

Заболявания. При характеристиката на типовете описватъ се по-подробно нѣкои типични животни.

Г. Геология.

III курсъ — 2 часа въ седмицата прѣзъ първото полугодие.
Земята като членъ отъ сълнчевата система. — Постоянно измѣнение на повърхнината на земята. Химическо дѣйствие на водата върху земната повърхнина. — Механическо дѣйствие на водата въ течно и твърдо състояние. — Вулканизъмъ. — Движение на сушата (подигания и снишавания). — Строение на земята. — Прости кристалични породи; сложни кристалични породи. — Утайни породи. — Геологическа класификация. — Азойски периодъ; палеозойски периодъ; мезозойски и неозойски периодъ. Отличителни бѣлѣзи на тѣзи периоди и характеристични окаменелости въ тѣхъ.

Д. Методика на Естествовѣдѣнието.

III курсъ — 2 часа въ седмицата прѣзъ второто полугодие.
Естествена история, физика, химия, география.

12 Руски езикъ.

I курсъ — 2 часа седмично.

Граматика. Изучаване на склоненията (сѫществително, прилагателно, числително и мѣстоименение) и спреженията (глаголътъ). Начала отъ словосочинение.

Прочитъ и объяснение на избрани статии въ проза и поезия. Стилистиченъ и граматиченъ раз-

боръ на прочетеното. Диктовка. Прѣводъ отъ руски на бѣлгарски (отчасти писмено). Изучаванье на кѣси руски стихове на изусть.

І курсъ — 2 часа седмично.

Граматика. Изучавание на нарѣчието, предлога, съзъза и междумѣтието. По систематично изучаванье на словосъчинението.

Прочитъ и обяснение съ разборъ, както въ І курсъ. Прѣводъ отъ руски (отчасти писмено) на бѣлгарски и отъ бѣлгарски на руски (само писмено), Изучаванье наизусть класически стихотворения. Диктовка.

ІІ курсъ — 1 часъ седмично.

Прѣговоръ и разширение на изученото по граматика въ първите два курса.

Четение и прѣводъ съ граматиченъ и стилистиченъ разборъ изъ съчиненията на Крилова, Жуковски, Пушкинъ, Гоголь, Грибоѣдовъ, Лермонтовъ, Тургеневъ, Достоевски и Толстой. Диктовка. Прѣводъ отъ руски на бѣлгарски и обратно. Изучаванье наизусть избрани стихове и басни.

ІЗ. Рисуване и краснописъ.

A. Рисуване.

І курсъ — 2 часа седмично.

Рисуване отъ свободна рѣка на геометрически праволинейни и криволинейни орнаменти. Рисуване на орнаменти по рисунките на учителя на черната дѣска и по предложки. Рисуванье по диктовка.

ІІ курсъ — 2 часа седмично.

Рисуване на орнаменти съ бои. Упражнения въ рисуване по диктовка. Начални познания отъ перспектива. Перспективно рисуване на права линия, жгъль, трижгъльникъ, правилни многожгъльници и кръгъ по телени модели.

ІІІ курсъ — 2 часа седмично.

Перспективно рисуване на геометрически тѣла и тѣхните комбинации по дървени модели.

Рисуване листове, цвѣти и класически орнаменти по гипсови модели.

Рисуване на сложни орнаменти по предложки и полаганието имъ съ бои.

ІV курсъ — 2 часа седмично.

Рисуване части отъ човѣшкото тѣло по предложки и по гипсови модели. Рисуване на предмети отъ природата съ моливъ, съ черна и бѣла крѣда и съ бои.

Забълъжка. Учениците отъ ІІ и ІІІ курсове се упражняват да рисуват на черната дѣска предмети, които влизат въ кръга на предметното обучение въ отдѣленията.

Обучението по орнаментика се придружава въ всички курсове съ умѣстни обяснения върху формата, стила, употребленето на орнаментитѣ и хармонията на боите.

B. Краснописъ.

І курсъ — 1 часъ седмично.

Основни елементи на обикновената азбука по генетически редъ. Редовна и главна обикновенна азбука. Латинска азбука. Обикновенни цифри отъ 1 до 10. Писание на думи и изречения. Упражнения въ писание съ тебишире на черната дѣска.

ІІ курсъ — 1 часъ седмично.

Основни елементи на отвѣтната азбука и рондъ. Редовна и главна отвѣтна азбука и рондъ; цифри отъ 1 до 10. Писание на думи и изречения. Упражнения въ писание отвѣтни букви и думи съ такива букви съ тебишире на черната дѣска.

Упражненията на различните видове шрифти се продължават въ ІІІ и ІІІ курсъ, като се задават на учениците домашни писменни упражнения по единъ път въ мѣсяцъ. Освенъ това задължени сѫ всички преподаватели отъ курсовете при всѣко писание на учениците да обрѣщат внимание, щото тѣ да пишат правилно, чисто и отчетливо. Прѣзъ цѣлия курсъ на ученикето дава се на учениците случай да се упражняват въ писание съ тебишире на черната дѣска.

І4. Пѣние и цигулка.

A. Пѣние.

І курсъ — 1 часъ седмично.

Опредѣление и цѣль на пѣнието. Звуки и тонъ.

Ноти. Линейна система. Ключовете: за цигулка и басовъ.

Практически упражнения съ тоновете h до f². Такты. Синкопа: Непълни тактове.

Упражнения съ разните тактове. Народни и дѣтски пѣсни на единъ гласъ. Ритмъ.

Легато, щакато и корона. Точка подиръ нотите. Триоли.

Съкращения. Упражнения и пѣсни съ тия знакове.

Темпо и метрономъ. октави. Раздѣление на човѣшкия гласъ.

Учителятъ трѣбва да обрѣне особено внимание върху практическите упражнения. За да може да контролира, да ли учениците сѫ ги усвоили добре, трѣбва всѣко упражнение да придружава съ цигулка. Ученикътъ трѣбва да знае упражненията не само добре да пѣе, но и да ги — диктувани — напише.

ІІ курсъ — 1 часъ седмично.

Тонъ и свойствата му. Динамически знакове.

Цѣль тонъ и полутонъ. Знакове за измѣнение.

Хроматизъмъ и енхармонизъмъ.

Интервали. Консонансъ и дисонансъ.

Практически упражнения съ интервалитъ.

Гами и предписания. Тоналности.

Практически упражнения съ мажорни тоналности.

" " " " " минорни тоналности.

Упражненията съ интервалитъ и съ разните тоналности тръбва да ставатъ двугласно. Всекой ученикъ тръбва да владее еднакво, както първия, тъй и втория гласъ. Къмъ всяка тоналност тръбва да се прибави, като примеръ, по една народна (или църковна) пъсень.

III курсъ — 1 часъ седмично.

Тризвучия и заключения.

Практически упражнения съ мажорното наклонение.

Септимакордъ и нововъ акордъ.

Практически упражнения съ минорното наклонение.

Характерътъ на българ. народни пъсни.

Упражнения въ транспонирание.

Упражненията съ разните наклонения тръбва пакъ да се подкрепятъ съ по единъ примеръ отъ народната (църковната) музика.

IV курсъ — 1 часъ седмично.

Методика по пъсне.

Модулация. Антични гами. Къса история на музиката (1 часъ).

Музикални форми. Стилъ. Упражнения въ гармонизацията на дътски пъсни на два гласа.

Повторение на всичките дътски пъсни, изучвани прѣзъ 4-ти години.

Късъ прѣговоръ на цѣлия материалъ.

Практически упражнения прѣзъ тая година тръбва да ставатъ само въ хоръ.

Б. Щигулка.

I курсъ — 1 часъ седмично.

Цѣльта на прѣподаванието щигулка, а не другъ инструментъ въ педагогическия училища. Съставните части на щигулката и лжка. Положение на тѣлото въ време на свирение. Редътъ на струните и прѣстите. Настройване на щигулката. Упражнения съ цѣли, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ ноти на празни струни. Упражнения съ 1, 2, 3, и 4 прѣстъ съ цѣли, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}$ ноти. Точка подиръ $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ ноти. Легато. Упражнения въ такта $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ и $\frac{4}{4}$. Леки дътски и народни пъсни на единъ гласъ.

II курсъ — 1 часъ седмично.

Практически упражнения на два гласа. Упражнения на интервалитъ до октава. Паузи. Упражнения съ $\frac{1}{16}$ ноти. Точка подиръ $\frac{1}{8}$ ноти. Упражнения въ такта $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$ и $\frac{12}{8}$. Триоли. Синкопи. Дътски и народни пъсни на два гласа.

III курсъ — 1 часъ седмично.

Упражнения съ диези при нотитъ: f, c, g, d, а съ bemoli при нотитъ: h, e, a, d. Динамически знакове. Staccato; spiccato. Упражнения съ нотитъ въ басовия ключъ. Упражнения съ мажорните и минорните гами, които иматъ въ предписанието до 2 диеза, или 2 bemola. Тактъ $\frac{2}{2}$ и $\frac{3}{2}$. Наставления при обучението по пъсне съ щигулка въ основното училище. Пъ-сложни дътски и народни пъсни на два гласа.

IV курсъ — 1 часъ седмично.

Упражнения съ мажорните и минорните гами, които иматъ въ предписанието до 4 диеза, или 4 bemoli. Двойни ноти. Мелодични украсения. Неправилни тактове. Упражнения на по-сложни дътски и народни пъсни, както и други кратки откъслети.

Обучението тръбва да става още отъ начало на двѣ щигулки. При обучението дътските пъсни съ щигулка учителятъ кара въ всички курсове свирещите ученици да ги пължатъ същевременно.

15. Гимнастика.

I курсъ — 2 часа теория и практика.

Цѣльта на гимнастиката. Нареждане, правостоение и равнение; обрати на място и въ вървежъ; отдалечаване и сближаване; мястене на редиците, разставяне и съставяне на разни редици; редично обучение. Разни упражнения съ глава, ръцѣ, крака и съ цѣла снага; правъ, съдножълъ и лъгножълъ, строене вървежъ и гимнастически бъгъ; упражнения въ равновѣсие; скачане и прѣскачане; упражнение съ взаимнодѣйствие и съ ръчна тояга; съставяне на разни гимнастически фигури; подготовкителни упражнения въ равновѣсие на хоризонтално дебело дърво, на хоризонтална тояга, на паралелки, на халки и на трапеция; катерене по дебело въже; отвѣси и полѣгати върлини и полѣгата стълба. Разни свободни игри.

II курсъ 2 — часа седмично.

Упражнения както въ първата година. Подробно изучване упражненията на гимнастически уреди. Устройството на уредите. Разни гимнастически и други свободни игри. Прѣскачане въже, трапъ съ помощта на дълга върлина и безъ върлина. Упражнения на гимнастически уреди. Гимнастически игри. Възводно обучение.

III курсъ — 2 часа седмично.

Продължение на гимнастически упражнения и свободните игри отъ втората година.

Специална методика.

IV курсъ — 2 часа седмично.

Продължение на гимнастическите упражнения.

Пояснения на гимнастическите упражнения и свободните игри, особено на действието им върху развитието и усилванието на отдални органи на човешкото тѣло — пояснения основани на анатомията и физиологията.

16. Ръчна работа.

I курсъ — 2 часа седмично.

Картонажъ.

a) Подготовителни упражнения.

1) Упражнения безъ уреди.

Нареждане разноцвѣтни прѣчици, дѣсчици и халчици. Прѣплитане разноцвѣтни летвици (тѣнки, дѣлги дѣсчици). Прѣг҃жване книжни ивици. Стѣжване хартия и образуване разни предмети, чрезъ прѣг҃жване тѣнка цвѣтна книга.

2) Упражнение съ совалка.

Тѣканье на книжни ивици съ особено внимание върху хармонията на боите. Изработване разни предмети, като подложки за лампи и рамки чрезъ прѣплитане цвѣтни книжни ивици.

3) Упражнение съ линия, пергелъ, ножъ и ножици за рѣзане книги.

Устройство на ножици. Рѣзане книга съ ножици. Изрѣзане отъ книга разни геометрически право — и криволинейни фигури и залѣпване изрѣзаните фигури върху разноцвѣтни основи.

б) Обработка картонъ и мукава.

Пособия (ножици, ножъ за рѣзане книга, за гладене книга, картонъ, разни линии и пр.)

Изрѣзане разни праволинейни, звѣздовидни и криволинейни фигури отъ картонъ и мукава.

Построяване релефни квадрати, трижгълници правожгълници и кръгове. Образуване разни предмети за окичване елка отъ картонъ. Облѣпване рѣбовете на изрѣзаните отъ мукава фигури и залѣпване върху тѣхъ разни фигури отъ цвѣтна книга.

Изработка разни предмети: 1) табличка за бѣлѣжки; 2) таблица за седмично распределение на часовете; 3) обикновени корички; 4) „дяволски“ портфейлъ съ успоредни и кръстосани ширити; 5) корички за хербарии и хартии.

Нарѣзане и прѣг҃жване мукава, изработка кутии за минерали безъ и съ прѣградки, безъ и съ похлупки, безъ облѣпване рѣбовете и стените. Построяване и изработка на плоскостни геометрични тѣла: кубъ, призма, пирамида, тетраедъръ

дванадесетостънъ и двадесетостънъ съ облѣпване рѣбовете и стените отдално.

Построяване и изработка разни кошнички съ отвори и наведени стени. Пестовни кутийки, училищни кутии за пера и моливи, писмовници за окачване на стена, кутийки за гребени и др.

Изработка криволинейни повърхнини.

Валяци съ и безъ основа. Гравна за кѣри. Конуси. Кошнички съ закривени стени. По-големи кутии и по сложни предмети.

Общо значение на картонажа.

с) Книговѣзни работи.

Изработка тетрадки съ тѣнки, шарени корички; бѣлѣжна книжка. Тедрадки съ дебели корички. Прости и сложни папки. Подвързване книги.

II курсъ — 2 часа седмично.

Дърводѣлие.

Зашо се изучва столарството. Помагала. Материяли.

1) Употребление на ножъ.

Дѣлане съ ножъ чамови прѣчици. Изработка дѣлъжи за пера, за носене разни предмети, колчета, прѣчици за цвѣти, етикети за растения, клинове, разни прости уреди, които ученикътъ употребява при моделирането, ножъ за рѣзане книга, лопатка, гвоздеи и други по прости предмети.

2) Употребление на чукъ и гвоздей.

Стълбичка за цвѣти съ успоредни и неуспоредни основни страни, стобъръ, кутии, рамки за фотографии, клетки.

Зачукване разни дѣсчици върху дѣски по разни направления и форми. Изработка разни предмети чрезъ стълбичка съ гвоздеи отъ сухи клончета.

3) Работи съ лжкѣ (малъкъ трионъ.)

Изрѣзане квадрати, трижгълници, правожгълници, звѣздовидни фигури отъ разноцвѣтни дѣсчици.

Залѣпването имъ върху други дѣски и образуване отъ тѣхъ: навивачъ за прѣжда, етикети за ключове, консолки (полички), кръстове за саксии, колелца и пр.

4) Упражнения съ трионъ и пила.

Тритѣ вида рѣзания съ трионъ. Право и криволинейно рѣзане. Столъ за цвѣти, закачалка за дрѣхи.

5) Упражнения съ длето и пила.

Разни видове дѣлбания. Дѣрвенъ чукъ; лъжица за ядене; рогъ за обуване. Разни назъбвания и врѣзвания. Рамки за фотографии

6) упражнения съ ренде.

Рендоуване чамови и оръжии дъски. Изработване навивачъ за въже, столъ за подъ краката (съ наведени крака), окочалка за дръхи, лъжичникъ, кутия за сапунъ, поличка, етажерка, събувалникъ, библиотека.

III курсъ — 2 часа седмично.

а) Моделиранье.

Материали и помагала.

1) упражнения безъ уреди.

Моделиранье; кълбо, валякъ (пръчка, гвоздей, тъба, пръстень), къжелъ (клинь, змия) дъсчица (паничка, махало), четиристъбна призма, разни стълпове, сводове, разни видове камъни, съставянето имъ въ къщи, мостове и пр.

2) Упражнения съ уреди.

По-сложни предмети, като: гърнета, панички, плодове, прости орнаменти съ заливането имъ върху дъсчици. Разни листа и нѣкои по-сложни орнаменти.

3) Първоначални упражнения съ глинени точчета тапети (плутени) кубчета, грахови и кукурузени зърна и пръчици.

в) Рѣзбарство.

Разни уреди съ тѣхното употребление въ първоначални упражнения. Проста праволинейна рѣзба за украсение на линейка, подложка за чаши и шишета, ножеве за рѣзане книга, държки за вѣтрила, дъсчици за закачване ключове, рамки за фотографии и прости кутии.

По сложни праволинейни и криволинейни дълбания. Изработка корички за бѣлѣжникъ, попивалница, кутийки съ испъканъ капакъ, гърбове за четки, панички, подносъ и столъ.

ІУ курсъ — 1 часъ седмично.

1. Металлически работи.

а) Обработка тело.

Равнинни форми, праволинейни и криволинейни, триъгълници, четириъгълници, халки, кръгове съ тѣхни съединявания.

Куки, вериги, закачалки на книги и пр.

Пространствени форми: кубъ, призма, осмостънъ, конусъ, цилиндъръ съ и безъ държки. Разни играчки.

б) Обработка чинково тенеке.

Рѣзане и прѣгъване тенеке. Образование по-прости форми отъ тенеке: триъгълници, четириъгълници, звѣздовидни, кръговидни, разни криволинейни. Изработка кутийки съ и безъ ка-

паци, кибритнички, разни физически по-прости уреди, като сегнерово колело, чаши, фунии съ и безъ държки.

с) Правене разни витла, бурми, куки и пр.

2) Повторение.

Изработка на единъ по-сложенъ предмет отъ картонажъ. Издѣлване на една кутия отъ оръжова дъска съ изрѣзване на стѣните ѝ и съ пригответие на потребните и металлически работи (освѣнъ брави).

3) Методическо значение на рѣчната работа.

Зашто се прѣподава рѣчната работа? Педагогическото ѝ значение. Доводи за и противъ учението на рѣчната работа. Рѣчната работа въ основните училища. Историческо развитие на рѣчната работа.

Френски езикъ (незадължителенъ.)

I курсъ — 2 часа седмично.

Упражнение въ четенѣ и писанѣ.

Членъ, сѫществително име; прилагателно име; мѣстоименіе: лични, притежателни у указателни. Образование на множественото число и на женския родъ. Спрѣженіе на спомагателните глаголи „avoir“ и „\tre“. Читиритѣ правилни спрѣженія.

Изучаване на думи. Съставяне на предложения съ изучените думи.

Диктовки.

Прѣвождане на какви предложения отъ бѣлгарски на френски и обратно.

II курсъ — 2 часа седмично.

Предлози. Мѣстоименія. Нарѣчия. Глаголи. Спрѣженія най-употребителните неправилни глаголи.

Диктовка.

Изучаване на думи. Съставяне на предложения. Прѣводъ отъ бѣлгарски на френски и обратно.

Ученѣ изусть на малки стихотворения съ обясненія.

Упражнения въ прочитъ и разговоръ.

III курсъ — 2 часа седмично.

Прѣгледъ на десетътъ части на словото. Спрѣжение на правилни глаголи. Словосъчинение.

Диктовка.

Изучаване на думи. Прѣводъ.

Прочитъ на откъслечи отъ отбрани съчинения, съ обяснение по граматика, съставянето на фразитѣ, синонимитѣ.

Учене изусть на стихотворения и откъслеци отъ обратни съчинения въ проза.

Упражнения въ прочить и въ разговоръ.

IV курсъ — два часа седмично.

Словосъчинение. Образуванье на думитѣ. Неправилни глаголи.

Общъ прѣгледъ на граматиката.

Прочить и учене изусть на отбрани откъслеци въ проза и стохове, съ обяснения по граматиката, съставянето на фразитѣ и синонимитѣ.

Диктовки.

Прѣводъ отъ френски на български и обратно.

Упражнения въ разговоръ.

Обяснения на автори.

Ла Фонтенъ. Басни.

Волтеръ: История на Карла XII.

Нѣмски езикъ (незадължителенъ).

I курсъ — 2 часа седмично.

Упражнения въ четене и писанье. Членъ опрѣдѣлителенъ и неопрѣдѣлителенъ. Склонение на сѫществителнитѣ имена съ опрѣдѣлителенъ и неопрѣдѣлителенъ членъ, съ притежателни и показателни мѣстоименния и съ прилагателни употребени като опрѣдѣления. Сложни сѫществителни имена. Предлози, които управляват родителенъ, дателенъ и винителенъ падежъ.

Спомагателнитѣ глаголи за образуванье на сложнитѣ врѣмена. Спомагателнитѣ глаголи за образуванье на наклоненията. (Hilfszeitwörter der Aussageweise). Стъпени на прилагателнитѣ имена. Числителни имена.

Спрѣжение на слабитѣ глаголи въ изявително и повелително наклонение.

Учене изусть думи и фрази.

Прѣвождане подходящи предложения отъ нѣмски на български и обратно.

Четене и прѣвождане къщи подходящи анекдоти.

Диктовки.

II курсъ — 2 часа седмично.

Мѣстоименія: лични, показателни, притежателни, въпросителни, относителни, съотносителни (pronoma correlativa) и неопрѣдѣлителни.

Съгласително наклонение (conjunctiv) на спомагателнитѣ и на слабитѣ глаголи.

Спрѣжение на слабитѣ глаголи въ страдателенъ залогъ. Спрѣжение на най-употрѣбителнитѣ силни глаголи. Глаголи съ раздѣлни и нераздѣлни префикси.

Четене, прѣвождане и изучванье изусть нѣмски характеристични фрази, кратки истории и лесни стихотворения (прѣимущественно басни).

Диктовки. Прѣводъ отъ нѣмски на български и обратно.

III курсъ — 2 часа седмично.

Хомоними и синоними сѫществителни. Изучаванье на силнитѣ глаголи. Безлични глаголи. Прѣходни, непрѣходни и възвратни глаголи (transitive, intransitive und reflexive Zeitwörter). Натрѣчия. Предлози.

Съкзи.

Повторение и допълнение на етимологията.

Синтаксисъ.

Диктовка. Прѣводъ.

Прочить на откъслеци отъ отбрани съчинения, съ обяснение на граматическите форми.

Учене изусть на стихотворения и откъслеци отъ отбрани съчинения въ проза.

Упражнения въ разговоръ.

IV курсъ — 2 часа седмично.

Повторение и допълнение на синтаксиса.

Образуванье на думитѣ.

Общъ прѣгледъ на граматиката.

Четене и обяснение на отбрани литературни произведения.

Изучаванье изусть нѣкои образцови нѣмски стихотворения.

Прѣводъ на истории и описания отъ нѣмски на български и обратно.

Забълъжска. Въ всѣки курсъ се даватъ композиции, класни и домашни упражнения както въ гимназията.

ПРИКАЗЪ

№ 1361.

Въ допълнение на приказитѣ ми подъ № № 1230 и 1296 отъ 25/IX и 2/X т. г., да се повишатъ долууименованитѣ основни учители и учителки, които прѣзъ текущата година сѫ издѣржали установения държавенъ испитъ при:

№ по редъ	Име и прѣзиме на учителя или учителката*	Мѣсторождение	Околия.	Гдѣ е учителству- валъ прѣзъ учеб- ната 1895/1896 год.	Околия.
<i>Търновското окр. педагогическо училище.</i>					
1	Атанасъ Карапетровъ	с. Осмо-Калуѓерово	Ловчанска	Осмо-Калуѓерово	Ловчанска
2	Иорданъ Мэрковъ	Лозарци	Еленска	Лесичери	Павликянска
3	Цоню Калчевъ	Джулюница	Кесаревска	Джулюница	Кесаревска
4	Димитръ Стратевъ	Лъсковецъ	Гор.-Орѣховска	Лъсковецъ	Гор.-Орѣховска
5	Анастасъ Петровъ	Гор.-Орѣховица	—	Гор. Орѣхово	—
6	Недю Ангеловъ	Минда	Търновска	” Търново ”	—
7	Стоянъ Савовъ	Търново	—	”	—
8	Кръстю Ионковъ	”	—	”	—
9	Хр. Л. Ст. Бояджиевъ	Елена	—	Кесарево	Кесаревска
10	Хр. Мутафчиевъ	Търново	—	Мусина	Търновска
11	Симеонъ Спасовъ	Плѣнъ	—	Вѣглевци	—
12	Рашо Дончевъ	Лъсковецъ	Гор.-Орѣховска	Лъсковецъ	Гор.-Орѣховска
13	Петър Антоновъ	Крамолинъ	Севлиевска	Деветаки	Ловченска
14	Иванъ Поповъ	Петърница	Плѣвенска	Бѣглѣжъ	Луковитска
15	Руси И. Поповъ	Крамолинъ	Севлиевска	Къкрина	Ловчанска
16	Руси Иордановъ	Елена	—	Поликарище	Гор.-Орѣховска
17	Иванъ Тодоровъ	Дебелецъ	Търновска	Дебелецъ	Търновска
18	Христо Цаневъ	Драганово	Гор.-Орѣховска	Драганово	Гор.-Орѣховска
19	Иванъ Димовъ	Калиново	Еленска	—	—
20	Петко Цанковъ	Златарица	”	Златарица	Еленска ”
21	Ганчо Плѣевъ	Дрѣново	—	Дрѣново	—
22	Стефанъ Иор. Рашеновъ	Дрѣново	—	Дрѣново	—
23	Цеко Ангеловъ	Ново-Село	Видинска	Ново-Село	Бидинска
24	Иванъ Мариновъ	Леденикъ	Търновска	Калифарево	Търновска
25	Атанасъ Тодоровъ	Мусина	”	Голѣмо-Ялари	”
26	Георги Петровъ	Голѣмо-Ялари	Павликянска	Долни „Липница	Павликянска
27	Парашкова Хинковъ	Долни-Липница	Ловчанска	Троянъ	—
28	Минко К. Нановски	Патрешко	Гориѣ-Орѣховска	Гор. Гор. Тръбичешъ	Гор.-Орѣховска
29	Стоянъ Златевъ	Тантури	Кесаревска	Краль-Бунаръ	Кесаревска
30	Никола Бѣлчевъ	Краль-Бунаръ	Севлиевска	Градище	Севлиевска
31	Лазарь Хр. Шишковъ	Крамолинъ	—	Балванъ	Търновска
32	Стефанъ Крусовъ	Дрѣново	Еленска	Беброво	Еленска
33	Коста Кирчевъ	Марянъ	—	Търново	—
34	Иванъ Панайотовъ	Търново	Панликианска	Козловецъ	Свищовска
35	Иванъ Петковъ	Бѣла-Черква	Еленска	Марянъ	Еленска
36	Петър Кирчевъ	Марянъ	—	Батошево	Севлиевска
37	Василъ Т. Поповъ	Габрово	Еленска	Блъсковци	Еленска
38	Никола С. Стойковъ	Блъсковци	—	Добромирка	Севлиевска
39	Никола Хинковъ	Севлиево	Търновска	Керека	Търновска
40	Пенчо Филевъ	Керека	Гориѣ-Орѣховска	Гор.-Липница	Павликянска
41	Иванъ Н. Козловъ	Лъсковецъ	Павликенска	Лесичери	—
42	Димитръ Петковъ	Лесичери	Еленска	Тодювци	Еленска
43	Иия Градинаровъ	Буйновци	—	Кесарево	Кесаревска
44	Андрей П. Савовъ	Елена	Търновска	Чакалитѣ	Дрѣновска
45	Тодоръ Калуѓеровъ	Трѣвна	Мария-Луиза	Мария-Луиза	Търновска
46	Иванъ П. Кожухаровъ	Лесичери	Търновска	Самоводени	—
47	Кирилъ П. Георгиевъ	Лесичери	”	Скордитѣ	Трѣвненска
48	Деню Миневъ	Рачовци	Трѣвненска	Лѣтница	Павликянска
49	Петър Харозовъ	Лѣтница	Павликенска	Дол.-Липница	—
50	Иорданъ Даскаловъ	Долни-Липница	”		
<i>Шуменската общинска и „Нан- чова“ девическа гимназия.</i>					
1	Анастасия Василева	Шуменъ	—	Кочово	Прѣславска
2	Петрана П. Геновичъ	Котелъ	—	Русе	—

Гр. София, 8 октомври 1896 година.

Министъръ на Народното Просвѣщение: К. Величковъ.

Съ приказъ подъ № 1211 отъ 23 септемвр. т. г.
прѣмѣства се П. Васковъ, врѣменно-новоизна-
ченъ учителъ при Горне-Орѣховското III кл. и
педагогическо училище, отъ 1 септември т. г.,

на сѫщата длѣжностъ при Ломското педагогич-
ически училище.

Съ приказъ подъ № 1213 отъ сѫща дата,
повишава се заплатата на писаря при Ломското

педагогическо училище, Г. Миковъ, отъ 1 септемврий т. г., отъ 100 на 120 лева мѣсечно.

Съ приказъ подъ № 1214 отъ сѫща дата, разрѣшава се 15-дневенъ отпускъ, считанъ отъ 20 септемврий т. год., на Ломския училищенъ инспекторъ Ил. Григориевъ, по домашни причини.

Съ приказъ подъ № 1215 отъ сѫща дата, разрѣшава се едномѣсеченъ отпускъ, считанъ отъ 1 септемврий т. г., на учителя въ с. Цибъръ-Варошъ, Ломска околия, И. Ф. Дяковъ, по болестъ.

Съ приказъ подъ № 1216 отъ сѫща дата, отпушта се отъ гл. VI, § 20 по тазгодишния бюджетъ на Министерството на Народното Просвѣщение 80 лева на Райко Горановъ възнаграждение за рецензирание.

Съ приказъ подъ № 1218 отъ 24 септемвр. т. г., назначава се отъ 1 октомврий т. г., д-ръ Ст. Данааджиевъ за учителъ по анатомия при държавното рисувално училище, съ 10 лева възнаграждение на лекция.

Съ приказъ подъ № 1219 отъ сѫща дата, назначава се, отъ дена на встѫпванието имъ въ длѣжностъ, Георги Русковъ, за волнонаеменъ учителъ при Софийската мѣжка гимназия, съ 175 л. мѣсечна заплата и Димитръ Велковъ за врѣменнопоновназначенъ учителъ при Шуменското педагогическо училище.

Съ приказъ подъ № 1220 отъ сѫща дата, уволянява се отъ 1 септемврий т. г. писаря при Министерството на Народното Просвѣщение, Н. К. Даракчиевъ, понеже отъ тая дата е назначенъ на друга длѣжностъ.

Съ приказъ подъ № 1221 отъ сѫща дата, разрѣшава се на писаря при Министерството на Народното Просвѣщение, Бенчо Мариновъ, 15-дневенъ отпускъ, считанъ отъ 21 септемвр. г. год., по важни домашни причини.

Съ приказъ подъ № 1222 отъ сѫща дата, назначава се, отъ дена на встѫпванието въ длѣжностъ, за волнонаеменъ учителъ при Казинлѣското държавно педагогическо и трикласно училище Петъръ Велевъ, съ 200 л. мѣсечна заплата.

Съ приказъ подъ № 1223 отъ сѫща дата, назначава се Петъръ Поповъ, отъ 23 септемвр. т. г. за врѣмененъ учителъ при Сливенското IV кл. дѣвическо училище.

Съ приказъ подъ № 1224 отъ сѫща дата, уволянява се, отъ дена на назначението, учителката при Карнобатското III кл. дѣвическо училище, Райна Байнова, понеже не е завзела длѣжността си.

Съ приказъ подъ № 1226 отъ 25 септем. т. г., уволянява се отъ 1 септемврий т. г. отъ длѣжността лѣкаръ при Софийската мѣжка гимназия, д-ръ Петровъ, по собствено желание, а вместо него назначава се отъ 1 октомврий т. г., д-ръ Чавовъ.

Съ приказъ подъ № 1229 отъ сѫща дата, е постановено: назначения съ приказъ № 1205 учителъ въ Сухиндолското трикласно училище, Георги Мънковъ, ще се счита за волнонаеменъ основенъ съ 720 лева годишна заплата.

По Министерството на Търговията и Земедѣлието.

Съ приказъ подъ № 955 отъ 26 августъ т. г., прѣкратяватъ се отъ 1 августъ т. г., стипендии на слѣдующите ученици отъ Садовското земедѣлческо училище: Атанасовъ Петъръ, Блажевъ Стефанъ, Брымбевъ Тодоръ, Бубаровъ Никола, Валачевъ Иванъ, Видевъ Христо, Георгиевъ Димитръ, Гочевъ Янаки, Димитровъ Досю, Ковачевъ Василь, Койчевъ Никола, Кумчевъ Иванъ, Марангозовъ Иванъ, Пѣйковъ Каменъ, Спирдоновъ Иванъ, Стоевъ Минко, Стояновъ Петъръ, Трифоновъ Михаилъ, Узуновъ Вѣлко, Хаджийски Генко, Чѣрпоковъ Атанасъ, Шофелиновъ Тодоръ и полустипендии на: Божановъ Спасъ, Драгановъ Драганъ и Мѣйновъ Иванъ, понеже всички сѫ свѣршили пълния курсъ на училището.

Съ приказъ подъ № 956 отъ 27 августъ т. г., командирова се Ломския земедѣлчески надзирателъ, Ст. Марковъ въ Бѣла Слатина, за да участвува по уреждане предстоящия тамъ конкурсъ по земедѣлието и скотовъдството.

Съ приказъ подъ № 1041 отъ 12 септем. т. г., I) назначава се за Министерски делегатъ и за предсѣдателъ на распоредителната комисия, на конкурса въ гр. Кюстендилъ, началника на отдѣлението за земедѣлието при Министерството Ив. Сарановъ; II) командирова се, за членъ въ сѫщата комисия, П-ро класния помощникъ-началник на сѫщото отдѣление Ив. Атанасовъ.

Съ приказъ подъ № 1045 отъ 13 септемвр. т. г., до заврѣщанието на началника на отдѣлението за земедѣлието Иванъ Сарановъ, отъ възложенната му командировка, възлага се управлението на отдѣлението за земедѣлието на инспектора Христо Калчевъ.

Съ приказъ подъ № 1055 отъ 16 септем. т. г., I) разрѣшава се на Свищовския и Плѣвенския земедѣлчески надзиратели Василь Кринчевъ и Хр. Ат. Абаджиевъ, отпускъ до свѣршванието

три недѣлното обучение въ войсковитѣ части, на което сѫ повикани; II) отпускътъ имъ ще се счита на първия отъ 8 септемврий, а на втория отъ 3 септемврий т. г.

Съ приказъ подъ № 1063 отъ сѫща дата, разрѣшава се на инспектора по континарството при Министерството д-ръ Хр. Иордановъ, по домашни причини, 15-дневенъ отпускъ, въ прѣдѣлите на Княжеството, считанъ отъ денъта на ползуванието му.

Съ приказъ подъ № 1090 отъ 19 септем. т. г., I) уволянява се, по собствено желание, Пловдивски земедѣлчески надзирател Любомир Гичевъ, понеже минава на длѣжностъ по друго вѣдомство, и се заповѣдва да се произведе конкурсъ испитъ за назначението друго лице вместо него; II) уволнението му ще се счита отъ денъта на прѣдаване дѣлата.

Съ приказъ подъ № 1093 отъ 20 септем. т. г., I) заповѣдва се да се отпустятъ отъ 1 септемврий т. г. стипендии на слѣдните ученици, при Русенското държавно земедѣлческо училище
1) иѣли стипендии на: Минко Ганчевъ, Иванъ Георгиевъ, Мартинъ Георгиевъ, Ганчо Каменовъ, Христо Колевъ, Пеню Мариновъ, Георги Николовъ, Георги Първановъ и Тодоръ Рѫкаджиевъ, отъ I курсъ; на Христо Бъчваровъ, Кръстю Коеджиковъ и Симо Попсовъ, отъ II курсъ, и II) възобновява се стипендията на ученика отъ II курсъ Александъръ Трахиевъ, комуто е била прѣкратена, по болестъ, понеже е оздравѣлъ вечъ и се е върналъ въ училището да продължава.

НЕОФИЦИЯЛЕНЪ ДѢЛЪ.

ТЕЛЕГРАММИ.

(Agence Balkanique).

Парижъ, 8/20 октомврий. В. l'Eclair съобщава, че Руския посланикъ баронъ Моренхаймъ ужъ щялъ да бѫде повиканъ отъ поста, понеже се билъ опиталъ да отсъвѣтва царя отъ изданието му въ Парижъ и понеже го билъ склонилъ да откаже отъ да бѫде гостенинъ въ министерството на Външните Работи. — Споредъ вѣстниците руския велики князъ прѣстолонаслѣдникъ Георгий Александровичъ и Водовствующата царица Мария Феодоровна щяли да прѣкаратъ зимата въ Мантона, гдѣто щяли да пристигнатъ и царъ и царицата прѣзъ февруари или мартъ. — Генералъ Био обори предъ бюджетната комисия повечето отъ предложениетѣ отъ докладчика икономии и направи да излезе наявѣ че бюджетътъ за 1897 година е по-малъкъ отъ прѣдшествующия. Армията трѣбва да брои 550000 човѣка пакъ малко. Министрътъ макаръ и да е сторонникъ на сливанието на управлението на артилерията и на

интенарната часть, счита го за невъзможно при сегашното положение на Европа. Комисията отложи решението си за утрѣ.

Бѣлградъ, с. д. Скупщината избра г. Гарашанина за прѣдѣдатель и г. Раювица за подпрѣдѣдатель. Г. Гарашанинъ ще пристигне въ петъкъ за да заеме прѣдѣдателството. Либералната опозиционна фракция на Скупщината се съвѣтава по въпроса да напусти скупщината

Висбаденъ, с. д. Руския царь и Хесенскиятъ Велики дукъ пристигнаха въ 12 часа 40 минути днес, прїчакани на гарата отъ Императоръ Вилхелма, и отидаха въ Императорския замъкъ живостно акламирани. Царътъ бѣше облечъ въ Пруска униформа, а Императорътъ въ Русска. Царътъ се завѣрна въ 2½ часа у Дармщадъ.

Лондонъ, с. д. Лордъ Розбери говорящъ на банкета въ Колчестъръ, казалъ, че не намѣрилъ въ отчета за събранието у Стиамесхалъ ни едно практично предложение. Колкото до политиката предложена отъ Куртней, състояща въ повръщанието на Кипър и испразнаванието на Египетъ, г. Розбери я считалъ за кражба по американския моделъ се практикува между разбойникъ и глупакъ. Минало е врѣмето когато една голѣма нация се . . . . (тукъ липсуватъ нѣколко думи. *Бълъж. на Балк. агенция.*) Лордъ Розбери напълно съгласенъ съ лорда Салисбури, обявилъ напакъ, че една усамотена намѣса на Англия би докарала Европейска война.

Берлинъ, с. д. Nordd. Allg. Zeitg. казва, че съпадението на Царевото посѣщеніе въ Дармщадъ и императоръ Вилхелмовото въ Висбаденъ е предизвикало естественно взаимно поздравляване на двамата господари което, лишено отъ всякакъвъ церемониалъ, е носило исклучително характера на интимность отговоряща на роднинските и приятелските отношения на двамата монарси. — Уговорено е, што Германскиятъ императоръ и императрица да върнатъ визитата на Тѣхни Импер. Руски Величества прѣзъ лѣтото въ 1897 година.

Цетиня, с. д. Султанътъ е далъ на князъ Никола една яхта, която ще бѫде готова на пролѣтъ. — Изванието на сърбския крал е отложено за на пролѣтъ по причина на лошото време.

Римъ, с. д. По случай женидбата на Неаполския принцъ много княжески особы сѫ вече пристигнали. Въ Бари, гдѣто ще дебаркира Неаполския принцъ и Черногорското княжеско семейство, надшло е голѣмо множество.

Дариградъ, с. д. Излезе султанско ираде, което дава удовлетворението искано отъ Австро-Унгарския посланикъ за убийството на австриецъ Златко, а именно отчислява бригадния генералъ Хакъ Паша и Джумайския воененъ командантъ полковникъ Исуфъ Бея. — Двама полицейски агенти, които чакали у арменецътъ адвокатъ Авадисъ Карапианъ пристиганието на делегатите отъ арменския комитетъ, който бѣше поискалъ пари отъ Калоцианъ, били тежко наранени, единъ умрълъ. — Споредъ единъ слухъ личната безопасностъ на г. Нелидова се заплашвалъ отъ чуждестранни арменци. Министерството на полицията е взело извѣнредни мѣрки. Вслѣдствие на вчерашното покушение беспокойствието започна наново. Арестуванията на арменецъ се продължаватъ; мюсюлманите сѫ извѣнредно наострени. — Говори се, че вслѣдствие на нови постъпки отъ държавния подсекретарь по външните работи Аршинъ Паша, ирадето за избирането на арменския патриархъ е излезло.

ОБЯВЛЕНИЯ.

ПОПРАВКА. Въ броеветѣ 216, 217 и 218, въ призовката на I Сливенски град. мир. съдия подъ № 11634, вмѣсто: единъ-мѣсеченъ срокъ, да се чете: четири-мѣсеченъ срокъ.

Министерство на Търговията и Земедѣлието.

ИЗВѢСТИЕ.

Обявява се на интересуващите се, че опредѣлението търгъ за 10 того, за доставяне дърва за отопление помѣщението на Министерството на Търговията и Земедѣлието, се отменява.

Гр. София, 7 октомври 1896 год.

Управляющий Министерството: Хр. Ат. Фетваджиевъ.

Върховният Кассационенъ Съдъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 1893.

Първото углавно съдѣление на Върховният кассационенъ съдъ, чрезъ настоящето си обявява, за знание на интересуващите се страни и лица, че за съдебнитѣ му засѣданія прѣзъ мѣсецъ ноември т. год., сѫ нарочени за разглеждане слѣдующите углавни дѣла:

На 1 ноември:

1) дѣло № 296/96 год., на Юмерт х. Яхъовъ, Ахмедъ х. Мехмедовъ, Османъ х. Абдуловъ и Мехмедъ Исмаиловъ Якубъ Чаушовъ, изъ с. Кара-Есе-Къой, осдѣни: първий и послѣдний по на 3 год. строгъ тъмниченъ затворъ, а останалитѣ двама по на 3 мѣсеченъ затворъ, за насилиствено отвлечение и обезчестяване жената Фатиа х. Хатибъ Хасанова (арестантско);

2) дѣло № 449/96 г., на Никола Цончевъ, отъ с. Гложені, осдѣнъ на 20 лева глоба, за написане обида съ думи на Гложенски кметъ Нино Драгневъ (II кассация);

3) дѣло № 467/96 г., на Георги Стояновъ, отъ с. Пе-рущица, осдѣнъ на запирание, за написане обида на полицейски стражари при исполнение на службата имъ (II кассация);

4) дѣло № 491/96 г., на Андонъ Ионевъ, отъ г. Брѣзникъ, осдѣнъ на 15 год. строгъ тъмниченъ затворъ, за умишлено убиване чрезъ одушваване жена си Ната (арестантско);

5) дѣло № 492/96 год., на Никола М. Юрдановъ, отъ гр. Русе, осдѣнъ на едно седмиченъ затворъ, за наклѣвяване чрезъ печата бивши Силистренски и Русенски окр. управители и Тутракански окр. начальникъ, Ник. Обретеновъ (по печата);

6) дѣло № 700/95 г., на Василь Бойковъ отъ г. Севлиево, осдѣнъ на 7 дневно запирание, за написане побой на Иванъ Хр. Златаровъ;

7) дѣло № 748/95 г., на Станко Балевъ, отъ с. Гърци, осдѣнъ на 15 год. затворъ въ окви, за умишлено убиване Ангелъ Мл. Бояджийски;

8) дѣло № 698/95 година, на Крачунъ Стояновъ отъ с. Гулянци, осдѣнъ на 3 мѣсеченъ затворъ, за замахване съ брадва върху Цв. Петровъ и за псуване и прѣзрѣніе пощнитѣ селски стражари.

На 4 ноември:

9) дѣло № 706/95 год., на Панайотъ Маноловъ, отъ гр. Шуменъ, осдѣнъ да заплати на Найденъ Вутовъ, изъ гр. Шуменъ, 2 лири турски, за избиване на послѣдният 4 зъба;

10) дѣло № 707/95 год., на Борисъ Л. Ницоловъ, отъ гр. Свищовъ, осдѣнъ на 6 мѣсеченъ затворъ, за оскърблението чрезъ писмо съставътъ на Свищовски окр. училищентъ съвѣтъ;

11) дѣло № 708/95 година, на Стани Нидѣлковъ, отъ гр. Разградъ, осдѣнъ на 7 дневно запирание, за написане побой на Нидѣлчо Поповъ;

12) дѣло № 21/95 год., на Иванъ х. Поповъ, бивши Плевенски окр. начальникъ, осдѣнъ на 1½ мѣсеченъ затворъ, за незаконно арестуване и написане побой на Ан. Велковъ (по сѫщество);

13) дѣло № 712/95 година, на Атанасъ К. Маминото, отъ гр. Търново, осдѣнъ на глоба, за написане обида съ думи на пом. пристава Щочевъ;

14) дѣло № 719/95 год., на Гани Куневъ, отъ с. Марашъ, оправданъ по обвинението му въ написане ударъ на Ан. Атанасовъ, отъ който му причинилъ смъртъ (постъпило по кассационенъ протестъ на прокурорския надзоръ при Шуменски окр. съдъ);

15) дѣло № 737/95 година, на Хасанъ Еюбовъ, отъ с. Семеть, осдѣнъ на 5 год. затворъ въ окви, за убиване, безъ да е ималъ намѣреніе, Трифонъ Желевъ;

16) дѣло № 739/95 год., на Колю Василевъ, Василь Колевъ, Георги Колевъ и Таша Колевица, отъ г. Сливенъ, оправдани по обвинението имъ въ написане побой на Василь Богдановъ (постъпило по кассационна жалба на този послѣдният).

На 6 ноември:

17) дѣло № 754/95 година, на Стефанъ Тотевъ, отъ гр. Троянъ, осдѣнъ на 7 дневно запирание и да заплаща за прѣхрана на баща си Тотю Миховъ, по 10 лева ежемѣсечно;

18) дѣло № 776/95 год., на Цони Минковъ, Пени Митеевъ, Христо Гжековъ и Стойчо Христовъ, отъ с. Олака, осдѣни на разни наказания, за написане побой и нараняване Анка и Христо Данкови;

19) дѣло № 759/95 година, на Абийде Хасанова, отъ с. Чанакчий, оправдана по обвинението ѝ въ грѣмване съ пушка върху Нефизе Хюсенинова, съ цѣль да я уплаши (постъпило по кассац. жалба на тази послѣдната);

20) дѣло № 767/95 год., на Мустафа Салиевъ Салидовъ и Сюлейманъ Молла Ахмедовъ, отъ село Кочуларъ, осдѣни на затворъ, за насилиствено отвлечение и отнемане дѣвството на Хадиле Мустафова;

21) дѣло № 9/96 год., на Никола Сойтаровъ, Иванъ Николовъ, Христо Мариновъ и Радушъ Панайотовъ, живущи въ гр. София, осдѣни: първите трима на по 3 год., а послѣдният на 4 год. затворъ, за гдѣло, въ качеството си на длѣжностни лица, сѫ истѣзвали Георги Сотировъ, съ цѣль да истръгнатъ отъ него самопризнание (по сѫщество);

22) дъло № 772/95 година, на Петър Минчевъ, отъ гр. Търново, осъденъ на глоба, за непокоряване на полицията;

23) дъло № 756/95 год., на Денко и Джерманъ Динчови и Кръстю и Велико Джерманови, отъ село Конска, осъдени по на 20 дневно запирание, за самоуправство и насилие спрямо Б. Величковъ;

24) дъло № 768/95 год., на Вачо Минковъ, отъ с. Коевци, осъденъ на 6 год. затворъ въ окови, за написание побой на Минко Митовъ, отъ който последният умреът.

На 11 ноември:

25) дъло № 790/95 год., на Юранъ Г. Вълчановъ, отъ гр. Ямболъ, осъденъ да заплати 100 лева на брата си Митя Г. Вълчановъ, за написание удари и нараняване този последния;

26) дъло № 791/95 год., на Димитър Гиргиновъ, отъ гр. София, осъденъ на глоба, за написание обида съ думи на Кирил Георгиевъ;

27) дъло № 796/95 година, на Георги Николовъ, отъ с. Кара-Хусенинъ, осъденъ на 7 дневно запирание, за написание обида съ действие на Петър Панайотовъ;

28) дъло № 827/95 год., на Митю Ив. х. Митовъ и Христо Ив. х. Митовъ, отъ с. Гол. Бълово, осъдени на запирание, за самоуправство;

29) дъло № 838/95 година, на Аника Ценева, отъ гр. Свищовъ, осъдена на запирание, за написание побой на Кърстана Цанкова;

30) дъло № 6/96 година, на Стефанъ Стоиловъ, отъ гр. Ст.-Загора, оправданъ по обвинението му въ незаконно обискиране и арестуване, въ качеството си на длъжностно лице, Софийски жител Петър П. Македонски (по същество, постъпило по апелационенъ протестъ на прокурорски надзор при Софийския аппел. съдъ);

31) дъло № 830/95 г., на Мило Петковъ, отъ с. Костелово, осъденъ на 8 мъсеченъ затворъ, за написание удари съ тояга на Вацо Стаменовъ, отъ който последният умреът;

32) дъло № 831/95 година, на Христо Николовъ, отъ с. Новоселци, осъденъ на 5 дневно запирание, за оклеветяване въ блудство Атанасъ Златковъ (постъпило по кассац. жалба на този последния).

На 13 ноември:

33) дъло № 455/96 година, на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците (митническо, постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

34) дъло № 456/96 год., на агентина на Българското параходно дружество, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците (митническо, постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

35) дъло № 457/96 година, на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците (митническо, постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

36) дъло № 458/96 год., на Бургаското Агентство на мореплавателното дружество „Австрийски Лоидъ“, осъдено да заплати въ полза на казната 65 л. и 75 ст., за нарушение закона за митниците, (митническо);

37) дъло № 460/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, оправданъ по обви-

нението му въ нарушение закона за митниците (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

38) дъло № 461/96 год., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, отъ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

39) дъло № 462/96 год., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

40) дъло № 463/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

41) дъло № 464/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

42) дъло № 465/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

43) дъло № 466/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

44) дъло № 473/96 год., на представителя на Българското търговско параходно дружество, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

45) дъло № 474/96 год., на Анастасъ Петковъ, отъ г. Бургасъ, агентъ на Английското параходно дружество „Аржентино“, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

46) дъло № 475/96 год., на Анастасъ Петковъ, отъ г. Бургасъ, агентъ на Английското параходно дружество и на парахода „Орхис“, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

47) дъло № 476/96 г., на представителя на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, въ г. Бургасъ, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница);

48) дъло № 478/96 г., на Бургаския агентъ на Австрийското параходно дружество „Лоидъ“, оправданъ по обвинението му въ нарушение закона за митниците, (постъпило по кассац. жалба на управителя на Бургаската митница).

На 15 ноември:

49) дъло № 845/95 г., на Стефанъ Лаловъ, отъ градъ Верковица, оправданъ по обвинението му въ написание клевета на Параксева Д. Щеъкярска, (постъпило по кассац. жалба на тази последняга);

50) дѣло № 846/95 г., на Кенлж Мехмедъ х. Хюсеновъ, Мурадъ Мехмедовъ, Расимъ Хагановъ, Саджъкъ Мустафовъ и Дели Мехмедъ х. Илизовъ, последний отъ село Перли-Джами-Махлеси, а всички други отъ с. Шахинларъ, оправдани по обвинението имъ въ нападение и гъръмване върху Мехмедъ Ахмедовъ, стъ цѣль да го убиятъ, (постъпило по кассац. жалба на този послѣдния);

51) дѣло № 853/95 г., на Иванъ Мустеровъ, отъ гр. Т.-Пазарджикъ, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ дѣйствие на Ат. М. Бояджиевъ;

52) дѣло № 857/95 г., на Георги Пенчевъ, отъ градъ Сливенъ, оправданъ по обвинението му въ нанисание обида съ думи на Василь Стойновъ, (постъпило по кассац. жалба на този послѣдния);

53) дѣло № 859/95 г., на Афхъзъ Абединъ Ходжа, отъ гр. Никополь, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на полиц. стражарь Хр. Марковъ;

54) дѣло № 871/95 год., на Андрея Балчевъ, отъ гр. Трънъ, осъденъ на 5 дневно запирание, за нанисание обида съ дѣйствие на полиц. стражарь Тома Кръстевъ;

55) дѣло № 872/95 г., на Георги Д. Мицайковъ, отъ гр. Ломъ, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на Никола Алтимирски, (постъпило по кассац. жалба на този послѣдния);

56) дѣло № 880/95 г., на Дони Ивановъ, отъ с. Кочуларъ, осъденъ на 6-мѣсяченъ затворъ, за практикуване медицината безъ разрѣщение и причиняване смъртъта на Събба С. Михова, чрѣзъ тази си практика.

На 18 ноември:

57) дѣло № 882/95 г., на Петко Иоцовъ, отъ с. Илиенци, (Софийско), осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на полиц. стражарь Ив. Младеновъ;

58) дѣло № 888/95 г., на Курти Петровъ, отъ г. Ямболъ, осъденъ на 10 дневно запирание, за нанисание побой на Петъръ Пеневъ Аладжата;

59) дѣло № 898/95 г., на Начо Тошевъ, отъ с. Проваленица, осъденъ на 7 мѣсяченъ затворъ, за противозаконно арестуване и нанисание побой на Златко Ивановъ, въ качеството си на кметъ;

60) дѣло № 899/95 г., на Томо Тодоровъ, отъ г. Ломъ, осъденъ да заплати на Мария Велюза 2 лири турски, за нанисание побой на тази послѣдната;

61) дѣло № 941/95 г., на Гаврил Рачовъ, отъ с. Рѣховци, осъденъ на 5 дневно запирание, за нанисание обида съ думи на свѣщенникъ Лазаръ П. Стояновъ;

62) дѣло № 948/95 г., на Недѣлю Н. Чалжковъ, жител Соф., осъденъ на 2 недѣлно запирание, за нанисание обида съ дѣйствие на Георги Урзаковъ;

63) дѣло № 949/95 г., на Игнатъ Петровъ, отъ село Яхлартъ, осъденъ да заплати на Дона Добрева, жена на Добри Ивановъ, убитъ отъ синъ му Георги Игнатовъ, 5000 л. обезщетение;

64) дѣло № 950/95 г., на Атанасъ Илиевъ Таслека, отъ гр. Търново, осъденъ на едно мѣсячно запирание, за оскрѣблование съ думи и дѣйствие стражаря Ю. Дойчиновъ.

На 20 ноември:

65) дѣло № 16/96 г., на Авгелъ С. Къркълановъ, отъ гр. Русе, осъденъ на едно-дневенъ затворъ, за причиняване, въ качеството си управител на Никополската митница, легка тѣлесна болка на Тома Герасимовъ, (по сѫщество);

66) дѣло № 952/95 г., на Стефанъ Тодоровъ, отъ гр. Търново, осъденъ на глоба, за оскрѣблование съ думи полицейските стражари Ив. Томовъ и Пеню Върбановъ;

67) дѣло № 954/95 г., на Георги Стоевъ, отъ с. Варчовци, осъденъ на 10 дневно запирание, за самоуправство;

68) дѣло № 962/95 год., на Кузъ Колевъ, Мода Бѣлевъ, Ига Ивановъ, Ив. Кръстевъ и Мода Витановъ, отъ с. Арзанъ, осъдени на зачирание, за нанисание побой на Мода Андрѣевъ;

69) дѣло № 963/95 г., на Кира, Стефанъ и Иванчо Матеви, отъ с. Завала, осъдени по на едно мѣсячно запирание, за истѣзване Авр. Иванчовъ;

70) дѣло № 1072/95 г., на Христо Миневъ и Неню Алексовъ, отъ колибите „Войниците“, (Трѣвненско), осъдени по на 15 дневно запирание, за нанисание обида съ дѣйствие на Дона Рачова, (постъпило по кассационенъ протестъ на прокурора при Пловдивския аппелативенъ съдъ);

71) дѣло № 968/95 г., на Гендо Станковъ, отъ село Кавлаклий, оправдавъ по обвинението му въ предумишлено убийство на Ив. Маревъ, (постъпило по кассационенъ протестъ на прокурора при Пловдивския аппелативенъ съдъ);

72) дѣло № 1059/95 г., на Тотя Д. Стойчевъ, отъ г. Трѣвна, осъденъ на 20 дневно запирание, за нанисание клѣвета на Кънчо Ив. Бояджиевъ.

На 22 ноември:

73) дѣло № 973/95 г., на Косю Мянковъ Гайдата, отъ гр. Търново, осъденъ на глоба, за нанисание словесно оскрѣблование на стражаря П. Кръстевъ;

74) дѣло № 981/95 год., на Ставчо Добревъ, отъ село Попрази, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на Маринъ Василевъ (постъпило по кассац. жалба на този послѣдния);

75) дѣло № 983/95 год., на Стати Пеневъ и Недѣлю Юрдановъ, отъ с. Красенъ, оправдани по обвинението имъ въ нанисание побой на Стоянъ Димовъ (постъпило по касационна жалба на този послѣдния);

76) дѣло № 1025/95 год., на Иванъ Ив. Карагюлевъ, отъ гр. Търново, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на полицейския стражарь Василь Х. Николовъ;

77) дѣло № 1029/95 год., на Коста С. Ивановъ, отъ гр. Видинъ, осъденъ на едно седмиченъ затворъ, за оскрѣблование съ думи сѫдебния приставъ Дим. Влаевъ;

78) дѣло № 1067/95 год., на Георги Наумовъ Мещицкий, отъ гр. София, осъденъ на 3 дневно запирание, за нанисание писмено оскрѣбление и клѣвета на Поручикъ Давидовъ;

79) дѣло № 1068/95 год., на Димитър Ивановъ, жит. Софийски, осъденъ на глоба, за нанисание обида съ думи на Никола Ивановъ;

80) дѣло № 20/96 год., на Борисъ Райчевъ, отъ градъ Разградъ, осъденъ на единъ мѣсяченъ затворъ за незаконно арестуване и нанисание побой, въ качеството си полиц. приставъ, на Хрисовери Михайлъ (по сѫщество, постъпило по апелационенъ протестъ на прокурора при Пловдивския апел. съдъ).

На 25 ноември:

81) дѣло № 1080/95 год., на Менажъ Кастро, отъ гр. Ломъ, осъденъ на 25 дневно запирание, за нанисание клѣвета на семейството на Лейбъ Соломонъ Шишко;

82) дѣло № 1087/95 год., на Петъръ Дочковъ, отъ с. Малка Ада, осъденъ на 15 години затворъ въ окови, за умишлено убиване Сали Хасанавъ Каремановъ;

83) дѣло № 1089/95 год., на Мода Докевъ, отъ градъ Брѣзникъ, осужденъ на три дневно запирание, за самоуправство;

84) дѣло № 1100/95 год., на Дойча Кежинъ, Илия Мацантъ, Мада Панинъ, Мито Радевъ, Сима Васелиновъ и Мода Ионинъ, отъ с. Вишанъ, осуждени по на 20 дневно запирание, за нанисание обида съ думи на Гжлѣбъ Григоровъ;

85) дѣло № 1101/95 год., на х. Стоянъ х. Пешовъ, отъ гр. Видинъ, осужденъ да заплати на Иванъ Ивановъ, само 23 лева, за нанисание побой на този послѣдния (постъпило по касац. жалба на потърпѣшия Ив. Ивановъ);

86) дѣло № 1077/95 год., на Димитъ Манчевъ, отъ с. Княжево, осужденъ на глоба, за нанисание словесно оскърбление на стражаря Хр. Величковъ;

87) дѣло № 1107/95 год., на Гюлюмъ Бастианъ, Бѣлгийски поданникъ, живущъ въ гр. София, оправданъ по обвинението му въ самоуправство (постъпило по касац. жалба на частниятъ тѣжителъ Василь Николовъ);

88) дѣло № 1108/95 год., на Георги Божиловъ, отъ гр. Бургасъ, осужденъ на едно мѣсяечно запирание, за нанисание обида съ думи на Транд Джоновъ.

На 27 ноември:

89) дѣло № 1109/95 год., на Илия Стояновъ, Андрей Младеновъ и Стоилъ Малчевъ, отъ с. Вакарелъ, осуждени по на едноседмиченъ затворъ, за нанисание побой на Георги Митровъ;

90) дѣло № 1110/95 год., на Георги Чолаковъ, отъ гр. София, осужденъ на 15 дневно запирание, за нанисание обида съ думи и дѣйствие на Жозефина Мушекова;

91) дѣло 1114/95 г., на Добра Спасовица Иванова, отъ гр. Златица, оправдана по обвинението ѝ въ убиване съ огнестрѣлно оружие Иванъ Ралевъ (постъпило по касац. протестъ на прокурора при Соф. окр. сѫдъ);

92) дѣло № 1115/95 год., на Филипъ Иочовъ, отъ с. Микре, осужденъ на 3 год. затворъ въ скови, за насилствено обезчествяване дѣвицата Цонка Пѣева;

93) дѣло № 1118/95 год., на Дончо Тонковъ, отъ гр. София, осужденъ на едно дневно запирание, за нанисание клѣвета на Гьоре Атанасовъ (постъпило по касац. жалба на този послѣдния);

94) дѣло № 1120/95 год., на Христо Партелиевъ, отъ гр. Фердинандъ, осужденъ на 7 дневенъ затворъ, за насилствено влизане въ къщата на Елена Григорова;

95) дѣло № 1122/95 год., на Юранъ Ганевъ отъ гр. София, осужденъ на 7 дневно запирание, за причиняване рана на стражаря Сотиръ Андоновъ;

96) дѣло № 1123/95 г., на Илия Башковъ Смиловский, отъ гр. Царибродъ, оправданъ по обвинението му въ умышленно убиване Алекси (Леко) Иговъ (постъпило по касационенъ протестъ на прокурора при Трѣн. окр. сѫдъ).

На 29 ноември:

97) дѣло 1132/95 г., на Никола Петковъ Янджовъ, отъ с. Калѣкчий, оправданъ по обвинението му въ причиняване смъртута на Маринъ Славовъ (постъпило по касац. протестъ на прокурора при Варненский окр. сѫдъ);

98) дѣло № 1138/95 г., на Гочо и Желю Никови, отъ с. Купуджи-Махле, оправдани по обвинението имъ въ убиване безъ предумишлене Минчо Ивановъ (постъпило по касационенъ протестъ на прокурора при Варн. окр. сѫдъ);

99) дѣло № 1142/95 год., на Предъ Константиновъ, отъ с. Вѣрѣ, осуждентъ на едно седмиченъ затворъ, за написание прѣзрѣніе и оскърбление на кмета Труя Стояновъ;

100) дѣло № 1148/95 год., на Велко Тошевъ, отъ с. Казичане, осужденъ на глоба, за написание оскърбление съ думи на С. Крѣстевъ;

101) дѣло № 1161/95 год., на Еачо Еачевъ, отъ село Кочуларь, осужденъ на глоба, за неявяване прѣзъ 1894 година мѣсецъ августъ на 3 недѣля военно обучение;

102) дѣло № 1165/95 год., на Димитъ и Петъръ Магаеви, отъ г. Самоковъ, осуждени по на 1 мѣсяечно запирание, за наклѣвватяване съ думи жената на Хр. Карагьозовъ;

103) дѣло № 1171/95 год., на Вѣрбанъ Алексовъ, отъ с. Кесарево, осужденъ на глоба, за наложнически живѣвания съ Танаса Стоянова;

104) дѣло № 1173/95 год., на Недѣлко Христовъ, отъ гр. Търново, осужденъ на 15 дневно запирание, за наруширане пощната тишина и за оскърбление полицейските власти.

Гр. София, 5 октомври 1896 год.

I подсекретарь: Н. Х. Бояджиевъ.

Вакарелско селско общинско управление.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Вакарелското селско общинско управление, Самоковска околия, прѣзъ настоящето си обявява, че Софийскиятъ окр. съвѣтъ прѣзъ миналата година, въ засѣдането на 18 септември, протоколъ № 10, е рѣшилъ да се отвори пазарь въ с. Вакарелъ, за продажба не едъръ и дребенъ добитъкъ.

Пазарътъ ще става всѣка седмица (въ недѣля) и ще почне отъ настоящий мѣсецъ.

С. Вакарелъ, 1 октомври 1896 год.

Вакарелски селско общински кметъ: П. Митковъ.
3—(4772)—3

Русенскиятъ окръженъ сѫдъ.

ПРИЗОВКА № 10174.

Русенскиятъ окр. сѫдъ, на основание опредѣленietо си отъ 9 августъ т. г., и чл. чл. 225, 227 и 229, п. 3 отъ гражд. сѫдопроизводство, призовава Крѣстю Мирчевъ, изъ гр. Русе, а сега съ неизвѣстно мѣстоожителство, да се яви въ залата на сѫдътъ, въ 4-мѣсяченъ срокъ, считанъ отъ послѣдното трикратно публикуване настоящата въ „Държ. Вѣстникъ“, при разглеждане възвината му жалба, подадена противъ рѣшенietо на III Русенски мир. сѫдия, отъ 24 юли 1895 г., подъ № 481, съ което заедно съ Илия Павловъ, отъ сѫдящия градъ, сѫд осуждени да заплатятъ солидарно на Цани Н. Стойчевъ, тоже изъ г. Русе, сумата 600 л., лихвата ѝ, разноски и възнаграждение 30 лева.

Въ случай на неявяване, сѫдътъ ще постѫпи съгласно чл. 136 отъ гражд. сѫдопроизводство.

Гр. Русе, 24 септември 1896 год.

За п. предсѣдателъ чл.: П. Матевъ.
3—(4769)—3 Секретарь: Г. Джамбазовъ.

Стрѣмскиятъ мирови сѫдия.

ПРИЗОВКА № 1950.

Допълнителниятъ Стрѣмски мир. сѫдия, на основание чл. 229, § 1 отъ гражд. сѫдопроизводство, призовава Колю

Денювъ дюлгеринъ, отъ с. Доброданъ, Троянска околия, а сега съ неизвѣстно мѣстожителство въ България, да се яви въ сѫд. зала на сѫщия сѫдъ, лично или чрѣзъ законенъ повѣренникъ, въ едно иѣсеченъ срокъ, отъ послѣднаго трикратно обнародване настоящата въ „Държ. Вѣстникъ“, за да отговаря на предявения срещу му искъ, отъ Апостолъ Николовъ, житель отъ с. Долна-Махала, Карловска околия, за 15 наполиона по записъ.

Въ случай на неявяване, мир. сѫдия ще постѫпи съгласно членове: 121 и 122 отъ гражданското сѫдопроизводство.

Гр. Карлово, 28 септемврий 1896 год.

Допълнителни Стрѣм. мир сѫдия: Д. Бѣлчевъ.
2-(4806)-3

Радомирски мирови сѫдия.

ПРИЗОВКА № 14490.

На основание чл. чл. 47, 225, 229, п. 1 и 230 отъ гражд. сѫдопроизводство, I Радомирски мир. сѫдия призовава Василъ Вучковъ, бивший житель на с. Проваленица, Радомирска околия, а сега живущъ въ Княжество България, съ неизвѣстно мѣстожителство, да се яви въ сѫдебната му камара лично или чрѣзъ повѣренникъ въ четири иѣсечения срокъ, считанъ отъ денътъ на послѣдното трикратно обнародване настоящата призовка въ „Държ. Вѣстникъ“, за да отговори по предявени срещу него искъ отъ Начо Тошевъ, отъ село Проваленица, за 133 лева и 20 ст. по записъ.

Въ случай на неявка, ще се постѫпи съгласно чл. чл. 121 и 122 отъ гражд. сѫдопроизводство.

Гр. Радомиръ, 25 септемврий 1896 год.

I Мир. сѫдия: В. Гайдаровъ.
3-(4774)-3 Секретарь: Т. Лаловский.

Кесаровски мирови сѫдия.

ПРИЗОВКА № 5677.

Кесаровски мир. сѫдия, на основание чл. 229, п. 3 отъ гражд. сѫдопроизводство, призовава Янко Николовъ, отъ село Джюлюница, поръчатель на Пена Дончева, отъ сѫщото село, а сега въ неизвѣстно мѣстожителство, да се яви въ камарата на Кесаровското мир. сѫдилище лично или чрѣзъ свой законенъ повѣренникъ въ четири иѣсечения срокъ, считанъ отъ послѣдното трикратно публикуване настоящата призовка въ „Държ. Вѣстникъ“, за да отговаря на предявени срещу му искъ отъ Кесаровската земедѣлческа касса, за 600 лева златни глави и лихвите имъ по 9% годишно отъ 22 февруари 1896 година до исплащанието по записъ.

Въ случай на неявяване, мир. сѫдия ще постѫпи съгласно чл. чл. 121 и 122 отъ гражд. сѫдопроизводство.

С. Кесарово, августъ 1896 год.

3-(4770)-3 Мир. сѫдия: А. Д. Геновъ.

Пещерски мирови сѫдия.

ПРИЗОВКА № 3667.

I Пещерски мир. сѫдия, съгласно чл. чл. 225, 229, п. 3 отъ гражд. сѫдопроизводство, призовава Илия Янушевъ, бивший житель на с. Радилово, а по настоящемъ съ неизвѣстно мѣстожителство въ Княжеството, да се яви въ този сѫдъ лично или чрѣзъ законенъ повѣренникъ въ единъ иѣсеченъ срокъ отъ денътъ на послѣдното трикратно

обнародване настоящата призовка въ „Държ. Вѣстникъ“ и отговари за искътъ заявенъ противъ него и др. Янушеви, отъ с. Радилово, отъ Катерина Г. Баракова и други отъ гр. Пещера, за 46 наполеона.

Въ случай на неявяване, мир. сѫдия ще постѫпи съгласно чл. чл. 121 и 122 отъ сѫщото сѫдопроизводство.

Гр. Пещера, 27 септемврий 1896 год.

I Мир. сѫдия: М. Г. Ковачевъ.
3-(4775)-3 Секретарь: П. Поляковъ.

Тутракански мирови сѫдия.

ПРИЗОВКА № 8163.

I Тутракански мир. сѫдия, на основание чл. чл. 225, 227, 228 и 229, п. 4 отъ гражд. сѫдопроизводство, призовава Джелилъ Хасанъ, отъ градъ Тутракантъ, а сега съ неизвѣстно мѣстожителство въ Турция, да се яви лично или чрѣзъ повѣренникъ въ камарата на I-то Тутраканско мир. сѫдилище въ първия присъственъ денъ слѣдъ четири иѣсечи отъ послѣдното трикратно публикуване настоящата призовка въ „Държ. Вѣстникъ“, за да отговаря на предявени срещу него и Георги Николовъ, отъ сѫщия градъ, искъ отъ Челеби Исмаиль, отъ гр. Тутракантъ, за неправилно налагане запоръ върху 38 кила жито и толовка кила ржъ, отъ стойностъ 950 лева.

Въ случай на неявка, сѫдътъ ще постѫпи съгласно чл. чл. 121 и 122 отъ гражд. сѫдопроизводство.

Гр. Тутракантъ, 27 септемврий 1896 г.

3-4767)-3 I мир. сѫдия: Стеф. Т. Поповъ.

Пловдивски сѫдебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 6692.

Подписанниятъ, В. П. Краваревъ, пом. сѫд. приставъ при Пловдивски окр. сѫдъ, на VI участъкъ, обявявамъ на интересуващи се, че на основание испълн. листъ № 3378, издаденъ отъ Сърнено-Горски мир. сѫдия, на 30 май 1896 год., въ полза на Българската Народна Банка, срещу Стоянъ Христовъ, отъ с. Чоба, за искъ отъ 400 лева златни, лихвата по 12% годишно, отъ 10 ноември 1895 год., до исплащанието, сѫдебни и по испълнението разноски, и съгласно чл. чл. 1004—1028 отъ гражданското сѫдопроизводство, ще продавамъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ с. Брѣзово, слѣдъ истичанието на 31 день отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето въ „Държ. Вѣстникъ“, слѣдующите недвижими дѣлничкови имоти, а именно: дванадесетъ части ниви, състоящи се отъ 44½ уврата, находящи се въ Чобанско землище, въ разни мѣстности и граници, опѣсани всичките за 1602 лева.

Имотите сѫдѣнни на Българската Народна Банка, Пловдивски клонъ.

Желающи да ги купятъ, могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ денъ и часъ въ канцеларията ми въ село Брѣзово и да наддаватъ.

С. Брѣзово, 25 септемврий 1896 год.

3-(4775)-3 Пом. сѫд. приставъ: В. П. Краваревъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 5134.

Подписанниятъ, В. П. Краваревъ, пом. сѫд. приставъ при Пловдивски окр. сѫдъ, на VI участъкъ, на основание испълнителни листъ № 4772, издаденъ отъ Пловдивски

окр. съдъ, въ полза на Българската Народна Банка, против Димитър Добревъ, отъ с. Чоба, за 3350 л. златни, лихви и разноски и на основание чл. чл. 1004—1026 отъ гражд. съдопроизводство, обявявамъ на интересуващите се, че послѣ 31 день отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето ми въ „Държ. Въстникъ“, ще продавамъ на публиченъ търгъ слѣдующите недвижими имоти, принадлежащи на Димитър Добревъ, отъ с. Чоба, а именно: 1) 19 парчета ниви, състоящи се отъ 62 уврата, находящи се въ Чобанското землище, въ разни местаности и съ разни граници, оцѣнени за 2232 лева; 2) двѣ парчечки ливади, отъ 6 1/2 уврата, въ сѫщото землище, оцѣнени за 294 лева; 3) двѣ части лозе, отъ 1 увратъ, въ сѫщото землище, оцѣнени за 58 лева; 4) три парчета кории, въ сѫщото землище, оцѣнени за 82 лева, състоящи отъ 6 уврата.

Имотите сѫ ипотекирани на Българската Народна Банка и се продаватъ за удовлетворение искътъ ѝ.

Желающите да ги купятъ, могатъ да се явяватъ въ канцелариата ми въ с. Брѣзово всѣки присъственъ день и часъ и да наддаватъ.

С. Брѣзово, 29 юли 1896 год.

3—(4776)—3 Пом. сѫд. приставъ: В. П. Краваревъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 4947.

Подписанний, В. П. Краваревъ, пом. сѫд. приставъ при Пловдивски окр. сѫдъ, на VI участъкъ, на основание исплн. листъ подъ № 2479, издаденъ отъ Сървено-Горски мир. сѫдия, въ полза на Българската Народна Банка, срещу Димитър Таневъ, отъ с. Бей-Кой, за 595 лева, лихви и разноски, и съгласно чл. чл. 1004—1026 отъ гражд. съдопроизводство, обявявамъ на интересуващите се че послѣ 31 день отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето ми въ „Държ. Въстникъ“, ще продавамъ на публиченъ търгъ слѣдующите недвижими имоти принадлежащи на дължника Димитър Таневъ, а именно: петъ части ниви, отъ 27 уврата и 2 лѣхи, находящи се въ Бей-Койско землище, въ разни местаности и съ разни граници, оцѣнени за 1045 лева.

Имотите сѫ ипотекирани на Българската Народна Банка и ѝ се продаватъ за удовлетворение искътъ ѝ.

Желающите да ги купятъ, могатъ да се явяватъ въ канцелариата ми въ с. Брѣзово всѣки присъственъ день и часъ и да наддаватъ.

С. Брѣзово, 22 юли 1896 год.

3—(4777)—3 Пом. сѫд. приставъ: В. П. Краваревъ.

Хасковски сѫдебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 7320.

Подписанний, Илия Добревъ, сѫд. приставъ при Хасковски окр. сѫдъ, на I исплнителенъ уч., съобщавамъ на интересуващите се, че слѣдътъ двѣ недѣли отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето въ „Държавенъ Въстникъ“ и въ продължение на 31 день, ще продавамъ въ канцелариата ми въ гр. Хасково, на публична проданъ нивата описана въ пунктъ II на обявленето ми. подъ № 3947, публикувано въ броенетъ 173, 174 и 175/1895 год., на сѫдящия въстникъ.

Наддаванието ѿ почне безъ оцѣнка.

Желающите да купятъ тия имоти, могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ день и часъ, да разглеждатъ книжата и наддаватъ.

Гр. Хасково, 26 септември 1896 год.

2—(4753)—3

Сѫд. приставъ: И. Добревъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 7318.

Подписанний, Илия Добревъ, сѫд. приставъ при Хасковски окр. сѫдъ, на I исплнителенъ уч., на основание исплнителенъ листъ подъ № 3757, издаденъ отъ Хасковски окр. сѫдъ, на 22 април 1896 год., въ полза на Димитър Храстодоровъ, отъ гр. Хасково, а противъ Мехмедъ Абдуль Киришовъ, отъ гр. Хасково, за 845 л. зл., лихвитъ имъ по 12% год., отъ 23 февруари 1995 год., разноски по исплнението които послѣдватъ, и съгласно чл. чл. 1004 до 1028 отъ гражд. съдопроизводство, обявявамъ на интересуващите се, че слѣдъ 2 недѣли отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето въ „Държ. Въстникъ“ и въ продължение на 31 день, ще продавамъ на публична проданъ, въ канцелариата ми въ гр. Хасково, долузначените дължникови ипотекирани недвижими имоти, находящи се въ землището на гр. Хасково, а именно: 1) къща, отъ 4 стаи, съ два хамбара, единъ яхъръ, единъ саманлъкъ, съ дворно място отъ единъ и половина дек., находяща се въ уч. „Джами Атикъ“ на гр. Хасково, при съсѣди: Сандъ Абдулахъ и Хюсeinъ, Жеко Джизановъ, Мехмедъ Бояджи Абуловъ, Манахилъ Ганчевъ; Запрянъ Бибовъ и пѫть, оп. 1400 л.; 2) нива, отъ 11 дек. 3 ара, въ мястността „Идимирили“, при съсѣди: х. Али Молла, Ахмедъ Османовъ и дере, оп. 136 л.; 3) нива, отъ 30 дек., въ мястността „Акъ-башъ“, при съсѣди: Сюлюманъ Фатме Юмерова и Ахмедъ, оп. за 363 л.; 4) нива, отъ 28 дек., въ мястността „Акъ-башъ“, при съсѣди: х. Хасанъ, пѫть и Мустафа, оп. за 345 л.; 5) нива, отъ 36 дек., въ мястността сѫщата, при съсѣди: дере, Ибраимъ и Хаджи Реджебъ, оп. 434 л.; 6) нива, отъ 6 дек. и 4 ара, сѫщата мястност, при съсѣди: Али х. Еминовъ, сѫдящий дължникъ и пѫть, оп. 77 л.

Наддаванието ѿ почне отъ първоначалната оцѣнка на горѣ.

Желающите да купятъ тия имоти, могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ день и часъ, въ канцелариата ми въ гр. Хасково, да разглеждатъ книжата по продажбата и наддаватъ.

Гр. Хасково, 26 септември 1896 год.

2—(4754)—3

Сѫд. приставъ: И. Добревъ.

Вратчански сѫдебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 7257.

Подписанний сѫд. приставъ при Вратчански окръженъ сѫдъ, на I участъкъ, В. Димитровъ, обявява за знание, че отъ послѣдното трикратно обнародване на това обявление въ „Държ. Въстникъ“ и слѣдъ 1 мѣсяцъ, частътъ отъ 9—5 п. пладнѣ, въ канцелариата на вѣр. си участъкъ, ще продава слѣдующата недвижимостъ принадлежаща на Тодоръ Н. Климовъ, отъ гр. Вратца, а именно: една къща, находяща се въ гр. Вратца, улица „Каменития пѫть“, съ дворъ 1/4 декаръ, при съсѣди: Кръстю Маджара, Кръстю Генковъ, Кръстю Лабавия, Петъръ Йаковъ и пѫть.

Поменатият имотъ не е заложенъ никому, продава се за удовлетворение искътъ на Василъ Сандуловъ, отъ г. Вратца.

Книжата относяща се до публичната продань, достълни съ на всички желаещи въ присъственни дни и часове отъ 8—12 предъ пладнѣ и отъ 2—5 послѣ пладнѣ.

Гр. Вратца, 23 септември 1896 год.

3—(4747)—3 Съд. приставъ: В. Т. Димитровъ.

Търнски съдебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 3013.

Подписанний, Ив. К. Абаджиевъ, пом. съд. приставъ на V Дръновски участъкъ, при Търнов. окр. съдъ, на основание испълн. листъ № 358, издаденъ отъ Дрънов. мирови съдия, на 9 февруари 1896 год., въ полза на Дрънов. земедѣлческа касса, противъ Никола Петровъ, отъ село Д.-Драгойча, Вълю Коювъ, Павли Нойковъ отъ с. Гърна, за сумма 500 лева, лихви и др., и съгласно чл. чл. 1029—1037 отъ гражд. съдопроизводство, обявявамъ, за знание, че въ допълнение на обявленето ми № 2221, публикувано въ броеве № № 168, 169, 170 на „Държ. Вѣстникъ“, ще продавамъ въ канцеларията ми на публиченъ търгъ недвижимите имоти на длъжниците, показани подробно въ горното ми обявление съ исключение на Павли Нойковъ.

Наддаванието ще почне отъ по ниска цѣна отъ оцѣната на имота.

Желаещите могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ часъ въ канцеларията ми да наддаватъ.

Гр. Дръново, 25 септември 1896 год.

3—(4748)—3 П. съд. приставъ: Ив. К. Абаджиевъ.

Търновски съдебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 4430.

Подписанний, Чоню И. Стояновъ, съдеб. приставъ при Търновски окр. съдъ, на I участъкъ, на основание испълнителни листъ подъ № 2875, издаденъ отъ Търновски окр. съдъ, на 27 мартъ 1896 г., въ полза на Иванъ Ив. Ионковъ, отъ г. Търново, срещу Петър Ив. Митринъ, отъ същия градъ, за сумма 5500 л. златни, лихвата имъ по 12% въ годината отъ 28 октомври 1893 год. до окончателното исплащане, и съгласно чл. чл. 1007—1028 отъ гражд. съдопроизводство, съ настоящето си честь имамъ да обява на интересуващи се лица, че единъ мѣсецъ отъ последното трикратно обнародование настоящето въ „Държ. Вѣстникъ“ и до 31 день въ канцеларията си въ гр. Търново, ще продавамъ на публиченъ търгъ слѣдующето длъжнико недвижимо имущество, а именно: къща въ градъ Търново, махала „Новитѣ-Кѫща“, двуетажна, долния етажъ се състои отъ двѣ стаи за живѣніе, една мааза и единъ мутвакъ, горниятъ — се състои отъ 4 стаи за живѣніе, дължина 10 м., широчина 10 м. и височина 8 м.; къщата има постройка, пристъединена до нея, на два етажа, долния етажъ се състои отъ двѣ маази, горниятъ — се състои отъ една стая, единъ мутвакъ и едно яхърче, дължина 11 м. 50 см., широчина 4 м. и височина 4 метра 70 см.; къщата е нова направа, покривъ керемиденъ, която има дворъ 251 м. съ граници: Недю Ивановъ, Василь Митовъ и отъ двѣ страни пътъ, оцѣнена за 13000 лева.

Желаещите да купятъ горния имотъ, могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ денъ и часъ въ канцеларията ми въ гр. Търново и да наддаватъ.

Гр. Търново, 25 септември 1896 г.

2—(4764)—3 Съдебенъ приставъ: Ц. И. Стояновъ.

ПОВѢСТКА № 5741.

До г-на Митю Наковъ, бѫгъ с. Поликраище, а сега съ неизвѣстно мястожителство.

На основание испълнителни листове № № 2993, 2994 и 2995, издадени отъ Гор.-Орѣховски мир. съдия, на 1 августъ 1896 год., въ полза на Христо Бояджиевъ, изъ г. Орѣховица, противъ васъ, за 1025 л. и 20 ст., лихвата имъ по 12%, годишно отъ 26 октомври 1896 г. до исплащанието, 114 лева и 55 ст. съдебни разноски и по испълнението колкото послѣдватъ, поканвамъ ви до 31 день отъ трикратното публикуване настоящата въ „Държ. Вѣстникъ“, да внесете доброволно горната сума (чл. 979 отъ гражд. съдопроизводство), въ противенъ случай, съгласно чл. 985 отъ гражд. съдопроизводство, ще пристигя къмъ описъ и продажба на слѣдующите ви недвижими имоти, а именно: на 27 парчета ниви, 4 парчета лоза и 4 парчета ливади, находящи се въ Поликраищенското землище.

Въ послѣдниятъ случай извѣствявамъ ви, ако желаете, да присъствувате на описа, който ще извърша.

Гр. Г.-Орѣховица, 24/IX 1896 г.

2—(4779)—3 Пом. съд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

ПОВѢСТКА № 5663.

До господинъ Чани Д. Дудуровъ, изъ гр. Лѣсковецъ, а сега живущъ въ неизвѣстно мястожителство.

Подписанний, пом. съд. приставъ при Търновски окр. съдъ, на III Гор.-Орѣховски участъкъ, на основание испълнителни листъ № 331, издаденъ отъ Лѣсковски мир. съдия, въ полза на х Тодоровъ х. Костадинъ, изъ гр. Лѣсковецъ, противъ васъ за сума 760 лева златни, лихвата имъ по 10% год., отъ 12 септември 1895 год., до исплащанието имъ, съ 5 лева разноски, съ настоящата си ви стобщавамъ, че слѣдъ трикратното ѝ публикуване въ „Държавенъ Вѣстникъ“, ще извърша описъ на недвижимия имотъ показанъ въ първата ми повѣстка до васъ подъ № 853, отъ 10 февруари т. год., приканвамъ ви да се явите при описа назначенъ за 9 ноември 1896 год., съгласно чл. 985 отъ гражд. съдопроизводство, въ противенъ случай и въ ваше отсѫтствие ще извърша описа.

Гр. Гор.-Орѣховица, 23 септември 1896 год.

1—(4784)—1 П. съд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

ПОВѢСТКА № 2663.

До господинъ Димитър Чоневъ, отъ гр. Лѣсковецъ, а сега въ неизвѣстно мястожителство.

Подписанний, пом. съд. приставъ при Търновски окр. съдъ, на III участъкъ, на основание испълнителни листъ № 524, отъ Лѣсковски мирови съдия, на 23 февруари 1896 год., въ полза на Никола х. Иорковъ, отъ гр. Лѣсковецъ, срещу васъ за сума 1000 лева, съ 50 стот. разноски и по водненето дѣлото, съ настоящата ви извѣствявамъ, че слѣдъ трикратното ѝ публикуване въ „Държ. Вѣстникъ“ и постъ 31 день, да внесете доброволно речената сума, съгласно чл. 979 отъ гражд. съдопроизводство, въ противенъ случай, съгласно чл. 985 отъ съдътъ съдопроизводство, ще пристигя къмъ описъ и продажба на недвижимите ви имоти всички въ Лѣсковско землище, а именно: едно парче бостанъ, 2 парчета чиви, една цѣлина и едно лозе, въ Лѣсковско землище и една гора, въ Добри-Дѣлско землище.

Гр. Гор.-Орѣховица, 10 май 1896 год.

1—(4778)—3 П. съд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 4799.

Обявявамъ, че слѣдъ двѣ недѣли отъ трикратното публикуване настоящето въ „Държ. Вѣстникъ“ и до 31 день, слѣдъ това съ правонаддаване 5% въ 10 денея, ще продавамъ въ Гор. Орѣховското сѫдебно приставство, слѣдующия недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Стойко Георгевъ, отъ с. Арбанаси, именно: къща, въ с. Арбанаси, махала „Св. Димитръ“, съ дворъ 3 декара, при граници: Георги Диновъ, пътъ, общинско училище и Кара Иванъ. Който ще се продава на основание испълнителни листъ № 3829, издаденъ отъ Гор.-Орѣховски мир. сѫдия, на 9 октомври 1895 год.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка нагорѣ.

Заинтересованите могатъ да се явятъ въ канцеларията ми въ гр. Гор. Орѣховица, да наддаватъ.

Гр. Гор. Орѣховица, 1 августъ 1896 год.

1—(4782)—3 П. сѫд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 5251.

Подписанний, пом. сѫд. приставъ при Търновски окр. сѫдъ, на III Гор.-Орѣховски участъкъ, на основание испълнителни листове № № 524, 677 и 3213, издадени отъ Г.-Орѣховски и Лѣсковски мир. сѫдия, на 31 августъ, 9 февруари 1896 год. и на 31 августъ 1895 год., и съгласно чл. чл. 1004—1033 отъ гражд. сѫдопроизводство, съ настоящето си обявявамъ за знание, че слѣдъ двѣ недѣли отъ послѣдното трикратно публикуване настоящето въ „Държ. Вѣстникъ“ и до 31 день, ще продавамъ слѣдующето недвижимо имущество на дѣлъжника Енчо В. Гайловъ, изъ гр. Лѣсковецъ, а именно: 1/2 къща, въ гр. Лѣсковецъ, махалата „Св. Атанасъ“, двуетажна, дървена постройка, измазана съ варъ, състои отъ хашево, прусть и чардакъ, съ долу мааза, съ дворъ и градина около 2 декара, съ граници: Христо Кърпача, В. Бумбаловъ и иже.

Горѣпоменатото имущество ще се продава за искътъ на Ст. Станчевъ, изъ гр. Гор.-Орѣховица, повѣрен. на Симеонъ Епцайнъ и др., състоящъ отъ 1124 лева и 21 стотинка и лихвите имъ.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка 1750 лева.

Заинтересованите могатъ да се явяватъ въ присъствени дни и часове за наддаване.

Гр. Гор. Орѣховица, 23 августъ 1896 год.

1—(4780)—3 Пом. сѫд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 5373.

Подписанний, х. Лазарь х. Христовъ, пом. сѫд. приставъ при Търнов. окр. сѫдъ, на III Гор.-Орѣховски участъкъ, обявявамъ, че слѣдъ двѣ недѣли отъ трикратното публикуване настоящето въ „Държ. Вѣстникъ“ и до 31 день, ще продавамъ публично въ канцеларията си въ гр. Гор. Орѣховица, слѣдующия недвижимъ имотъ на дѣлъжника Банко Ив. Банковъ, изъ гр. Лѣсковецъ, а именно: къща, двуетажна, съградена съ плѣтъ и съ керемиден покривъ, съ дворъ отъ 3/4 декаръ въ гр. Лѣсковецъ, махала „Св. Атанасъ“, състои се отъ долу мааза, горѣ хасть, оба, хашево и килеръ, съ граници: Хр. Ив. Банковъ, Хр. Каликова, Д. Кара-Еневъ, Василь Мачевъ Качамака и тѣть, оцѣнена първоначално за 3000 лева, която ще се продава на основание испълн. листъ № 1946, издаденъ

отъ Търнов. окр. сѫдъ, на 7 февруари 1895 год., за въ полза на Ил. Д. Шаранковъ, изъ гр. Гор.-Орѣховица.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка нагорѣ.

Заинтересованите да се явятъ въ присъствени дни и часове, въ срока на проданъта и да наддаватъ.

Гр. Гор. Орѣховица, 3 септември 1896 год.

1—(4781)—3 П. сѫд. приставъ: х. Л. х. Христовъ.

Министерство на Общ. Сгради, Пътища и Съобщенията.

ОБЯВЛЕНИЕ № 16944.

На 6 ноември т. г., часа по 2 слѣдъ пладнѣ, въ канцеларията на Юстендилската окр. постоянна комиссия, ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ направата на бетоновите мостове по шоссето Юстендиль — Дубница, „Козничка-Варианта“, както насипитъ край предметните мостове и шоссировката.

Приблизителната стойност на предприятието възлиза на 130,317 лева 91 стот.

Исканий залогъ е 6515 лева 90 стот.

Плановетъ, сметката, поемнатъ условия и единичните цѣни на предприятието, могатъ да се видятъ всѣки присъственъ день и часть въ канцеларията на Юстендилската окр. постоянна комиссия.

Переторжка ще има на 9 ноември т. г.

Предложения, постъпили слѣдъ закриванието на търга, нѣма да се взематъ въ внимание, каквито и да били тѣ.

Гр. София, 5 октомври 1896 г.

1—1 Началникъ инженеръ: Несторовъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 16947.

На 5 ноември т. г., часа по 2 слѣдъ пладнѣ, въ канцеларията на Търновската окр. постоянна комиссия, ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ каменната част на шоссето Търново — Шереметя — Клеа, отъ кил. 5+⁰⁸⁶ до 14+¹⁰² и доставката на 2100 куб. метра пѣсъкъ.

Приблизителната стойност на предприятието възлиза на 24,160 лева 50 стот.

Исканий залогъ е 1208 лева.

Плановетъ, сметката, поемнатъ условия и единичните цѣни въ предприятието, могатъ да се видятъ всѣки присъственъ день и часть въ канцеларията на Търновската окр. постоянна комиссия.

Переторжка нѣма да има.

Предложения, постъпили слѣдъ закриванието на търга, нѣма да се взематъ въ внимание, каквито и да били тѣ.

Гр. София, 5 октомври 1896 г.

1—1 Началникъ инженеръ: Несторовъ.

Обявление.

На 5 октомври между Фердинандово (Дермендере), Пловдивска околия и гр. Пловдивъ, съ изгубени слѣдующите акции отъ дружеството „България“, № № 04934, 04935, 04936, 04937, 04938, 04939, 04940, 04941, 04942, 04943, 04944, 04945, 04946, 04947, 04948, 04949, 04950, 04951, 04952 и 11101.

Умолява се, който ги е намѣрилъ, да съобщи въ администрацията на вѣстника, като ще получи за това приличното възнаграждение.

1—(4809)—1